

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

การมีจริยธรรม นับเป็นคุณสมบัติที่สังคมทุกยุคทุกสมัยและทุก ๆ สังคมให้ความสำคัญ นับถือและยกย่องมาตลอด ไม่ว่าสังคมนั้นจะเป็นสังคมอย่างไร ตัวอย่างยุคก่อนที่ศาสนาอิสลามจะถูกประทานลงมาที่นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย สังคมในนครมักกะฮ์ในสมัยนั้นนับว่าวิกฤติมากที่สุด ถึงขนาดที่ชาวอาหรับด้วยกันยังเรียกว่า ยุคญาฮิลียะฮ์¹ ( ) คือ ยุคที่ผู้คนไร้ศีลธรรม ไม่มีความเมตตาปราณี มีการปล้นสะดมสินค้า ฟังลูกผู้หญิงทั้งเป็น รุกรานชนเผ่าที่อ่อนแอกว่า เป็นต้น แต่เมื่อท่าน นบีมุฮัมมัด ﷺ ถูกกำเนิดท่ามกลางสังคมดังกล่าว ช่วงแรกในชีวิตของท่าน ก่อนที่ท่านจะถูกแต่งตั้งเป็นศาสนทูต ท่านเป็นที่ไว้วางใจของชาวมักกะฮ์ทุกเผ่า เนื่องจากท่านเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมมาอย่างต่อเนื่อง ท่านไม่เคยผิดสัญญา ไม่เคยโกหก ไม่เคยฉ้อโกง และไม่เคยที่จะกระทำในสิ่งที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียจรรยาบรรณที่ดีของท่าน

อัลบุฏี (al-Buṭay) ² (1991 :59) ชาวนครมักกะฮ์ในสมัยนั้นต่างขนานนามของท่านว่า อัลอะมิน ซึ่งมีความหมายว่า ผู้ที่ไว้วางใจได้ หรือผู้ที่ซื่อสัตย์ ท่านเป็นที่รักของชาวมักกะฮ์ทุกคน พวกเขาไม่เคยสงสัยในความสัจจริงของท่านเมื่อท่านพูด และเมื่ออยู่ด้วยกันพวกเขาก็สัมผัสได้ถึงมารยาทที่ดีงามของท่าน และเมื่อท่านให้การช่วยเหลือผู้ใด พวกเขา ก็สัมผัสได้ถึงความจริงจังในการช่วยเหลือของท่านและความบริสุทธิ์ใจของท่าน

มีชาวมักกะฮ์มากมายนำสิ่งของ ทรัพย์สิน เงินทองมาฝากไว้ให้ท่านดูแล ในขณะที่พวกเขาก็มีหัวหน้าเผ่าของตัวเองอยู่แล้ว แต่ก็ยังเอาสิ่งของ ทรัพย์สิน เงินทอง มาฝากไว้กับท่านอีก เพราะความที่เป็นคนซื่อสัตย์และเป็นไว้วางใจได้ของท่านเราะฮูล ﷺ นั้นเอง จากจุดนี้ จะเห็นได้ว่าคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามนั้น ยังเป็นที่ต้องการของสังคมอยู่เสมอ แม้ว่าสังคมจะอยู่ท่ามกลางบรรยากาศที่เต็มไปด้วยความเห็นแก่ตัว หรือการเอารัดเอาเปรียบก็ตาม นั่นคือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยก่อนอิสลาม.

¹ สิ่งที่เกิดขึ้นในยุคสมัยของอาหรับก่อนที่อิสลามจะมาถึง จากความหลงงมงาย และการตัดสินปัญหาที่ตั้งอยู่บนบรรทัดฐานแห่งเผ่าพันธุ์และพวกพ้องของตัวเอง (Jama'ah min kibar al-Lughawiyin al-'Arab ,1988 : 274)

² อัลบุฏี มีชื่อจริงว่า มุฮัมมัด สะอิด รอมฎอน อัลบุฏี เป็นนักปราชญ์ร่วมสมัยที่มีความเชี่ยวชาญในด้านวิชาประวัติศาสตร์อิสลาม

จากนั้นมา ก็เป็นยุคเริ่มต้นของการเผยแผ่อิสลาม นับตั้งแต่อาเยฮ์แรกๆ ของอัลกุรอาน¹ ที่ถูกประทานลงมา นั่นคือ อิกรอฮ์ และการเผยแผ่อย่างลับ ๆ ของท่านเราะฮูล ﷺ ต่อเพื่อนสนิทของท่าน ในช่วงนี้ชาวมักกะฮ์เริ่มมีการเปลี่ยนแปลง มีส่วนหนึ่งที่กล่าวหาว่าท่านเราะฮูล ﷺ เป็นคนบ้า คนวิกลจริต เป็นนักมายากล เป็นผู้สร้างความแตกแยกในสังคม และอื่น ๆ อีกมากมาย ในขณะที่อีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นส่วนน้อย ยังเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจได้ และความมีจริยธรรมของท่านเราะฮูล ﷺ พวกเขาเป็นที่รู้จักกันในนามเศาะหาบะฮ์ของท่านเราะฮูล ﷺ ในยุคแรกเริ่มของอิสลาม การเผยแผ่อิสลามในช่วงนี้นับเป็นช่วงที่สำคัญมาก เพราะอิสลามถือเป็นของใหม่สำหรับชาวมักกะฮ์ ผู้ที่เห็นด้วยหรือร่วมเดินเคียงบ่าเคียงไหล่กับท่านเราะฮูล ﷺ ในการเผยแผ่จึงมีน้อย ดังนั้นพวกเขาจึงจำเป็นต้องมีความมั่นใจและยืนยันอย่างแท้จริง และด้วยการยืนยันอย่างหนักแน่น มั่นคงในจุดยืนของท่านเราะฮูล ﷺ ประกอบกับการมีคุณธรรม และจริยธรรมที่เสมอต้น เสมอปลายจึงเป็นจุดสำคัญอีกจุดหนึ่งที่สามารถเอาชนะจิตใจชาวมักกะฮ์ในสมัยนั้นได้ หลายคนเต็มใจเข้าร่วมแนวทางกับท่านเราะฮูล ﷺ ในการเผยแผ่ศาสนาอิสลาม.

จากนั้นมาก็เป็นช่วงของการเผยแผ่ในนครมะดีนะฮ์ รูปแบบของการเผยแผ่ก็แตกต่างออกไปจากนครมักกะฮ์ เพราะสถานที่ สภาพสิ่งแวดล้อมและความเข้าใจของผู้คนเปลี่ยนไป จากที่เคยเน้นหนัก เอาจริง เอาจังในเรื่องของอะกีดะฮ์ (หลักยึดมั่นในอัลลอฮ์ ﷻ) การฟื้นคืนชีพในวันสิ้นโลก ก็เริ่มที่จะเปลี่ยนมาเป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจะเน้นไปในทางปฏิบัติในหลักการต่าง ๆ มากขึ้น เช่นการละหมาด การถือศีลอด เป็นต้น แต่หากพิจารณาอย่างถี่ถ้วน จะเห็นว่ามืออยู่อย่างหนึ่งที่ท่านเราะฮูล ﷺ ไม่เคยเปลี่ยนเลย นั่นก็คือ การมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เสมอต้น เสมอปลายมาตลอด และเพื่อเป็นการต่อยอดถึงการมีจริยธรรมที่ดีของท่าน อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ว่า :

(4 :)

ความว่า "และแท้จริงเจ้านั้นอยู่บนคุณธรรมอันยิ่งใหญ่".

(อัลเกาะลัม : 4)

¹ อัลกุรอานคือ คำตรัสของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ถูกส่งมายังท่านเราะฮูล ﷺ โดยผ่านมลาอิกะฮ์ญิบรีล (ทูตสวรรค์องค์หนึ่งที่ทำหน้าที่นำวะฮยูจากอัลลอฮ์ ﷻ มายังท่านเราะฮูล ﷺ ถูกสร้างมาจากกรรม มนุษย์ไม่สามารถมองเห็น ทำหน้าที่คอยรับใช้อัลลอฮ์ ﷻ ในกิจการทุกอย่างที่พระองค์ ﷻ ทรงมอบให้) (ฮามีดะห์ มะฮะซะเราะฮ์ กามา , 2547 : 5) ถูกถ่ายทอดด้วยผู้คนจำนวนมาก (ตะวาอูร) มีเอกลักษณ์ที่ไม่มีใครสามารถเลียนแบบได้ และอัลลอฮ์ ﷻ เป็นผู้ดูแลรักษาให้ปลอดภัยจากการบิดเบือน (อับลูเลาะ หนุ่มสุช , 2543 : 17) เมื่ออ่านแล้วจะได้รับผลบุญจากอัลลอฮ์ ﷻ 10 ความดีหรือมากกว่าจนถึง 700 ความดี ต่อหนึ่งคำอักษร

อัลญะบะรีย (al-Tabariy)¹ (1997 : 7/371) และแทัจริงเจ้านั้น โอ์มุฮัมมัด ﷺ อยู่บนคุณธรรมอันยิ่งใหญ่ หรือมารยาทแห่งอัลกุรอานที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงสั่งสอนให้กับท่านจากอัลกุรอาน ซึ่งก็คืออิสลามและบทบัญญัติต่าง ๆ ของอิสลาม al-Dahhak² กล่าวว่า คำว่า *คุณธรรม* ในที่นี้ หมายถึง ศาสนาของท่าน (คืออิสลาม) และข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ที่มีอยู่ในศาสนาของท่าน จากสิ่งที่เป็นคำสั่งใช้จากพระองค์ ﷻ และการมอบหมายการงานต่าง ๆ ของท่านแก่พระองค์ ﷻ .

อิบนุ อับบาส (Ibn 'Abbas)³ กล่าวว่า คำว่า *คุณธรรม* ในที่นี้ หมายถึง ศาสนา จึงให้ความหมายว่า และแทัจริงเจ้านั้นอยู่บนศาสนาอันยิ่งใหญ่ นั่นก็คือ ศาสนาอิสลาม จริยธรรมที่ดีที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ยังไม่เพียงพอสำหรับการใช้ในการดำเนินชีวิตของมุสลิม เพราะจริยธรรมที่เป็นของแท้สำหรับมุสลิมนั่นก็คือ จริยธรรมที่มาจากคำสั่งใช้ของอัลลอฮ์ ﷻ ซึ่งมีท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นแบบอย่างในทุก ๆ อิริยาบถ (Ibn Kathir⁴ , 1992 : 4/429).

การมีจริยธรรมที่ดีในยุคนั้นนับเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด เป็นทางออกที่ทุกคนพบกับความปลื้มปิติยินดี และสามารถนำพาชีวิตของพวกเขาไปสู่ความสงบสุขได้ในบั้นปลายของชีวิต และด้วยความช่วยเหลือของอัลลอฮ์ ﷻ ในการบริหารงานของท่านเราะสุล ﷺ ประกอบกับการมีจริยธรรมที่สูงส่งอย่างสม่ำเสมอของท่าน ท้ายที่สุดระบบเคาะลีฟะฮ์ก็เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยของท่านที่นครมะดีนะฮ์ .

จวบจนยุคปัจจุบัน เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้นในยุคก่อนอิสลามก็กำลังเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่งในวันนี้ เพียงแต่ต่างวาระ และเวลาถิ่นเท่านั้นเอง ที่ยิ่งไปกว่านั้น การทำความชั่วในยุคปัจจุบันนี้กลับมีวิธีการที่แยบยลกว่า มีเครื่องมือที่ทันสมัยกว่า และช่องทางในการทำความชั่วก็เปิดกว้าง สิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นมาจากบุคคลที่ขาดซึ่งจริยธรรมอันดีงาม ดังนั้นการที่จะทำให้สังคมดีขึ้น

¹ อัลญะบะรียมีชื่อเต็มว่า อะบูญะอ์ฟิร มุฮัมมัด เป็นนุญะรีย เป็นคอลิด อัลญะบะรีย เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์แขนงต่าง ๆ มากมาย เช่น การอธิบายอัลกุรอาน หะดีษ ศาสนบัญญัติ และประวัติศาสตร์ เป็นต้น ท่านเกิดในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 224 ที่ฏอบรอศตาน และเสียชีวิตในวันเสาร์และฝังในวันอาทิตย์ที่ 16 เดือนเชาวาล ปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 310 ที่กรุงแบกแดด

² อัลญะฮากมีชื่อเต็มว่า อัลญะฮาก เป็นมะซาหิม อัลฮิลาลีย ถูกรู้จักกันในนามของ อะบู อัลกอสิม มีความเชี่ยวชาญในด้านวิชาอธิบายอัลกุรอาน ท่านเสียชีวิตในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 105 .

³ อิบนุอับบาส มีชื่อเต็มว่า อับดุลลอฮ์ เป็นอับบาส เป็นอัลมุฏกออิล อัลญะเรซีย อัลฮาซิมีย เป็นเศาะหาบะฮ์ผู้ทรงเกียรติ เกิดเมื่อปีที่ 3 ก่อนฮิจเราะฮ์ศักราช ณ นครมักกะฮ์ เดิมโตมาในภาวะที่ใกล้ชิดกับท่านเราะสุล ﷻ เป็นนักอธิบายอัลกุรอานคนสำคัญในยุคแรกของอิสลาม มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์แขนงต่าง ๆ มากมาย เช่น ฟิถุฮ์และวรรณคดีอาหรับ เป็นต้น ในบั้นปลายของชีวิตสายตาของท่านมองไม่เห็น ท่านก็อยู่ที่เมืองฏออิฟ และเสียชีวิตที่นั่นในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 61 (al-Zirikliy , 1990 : 4/95)

⁴ อิบนิกะษีร์ มีชื่อเต็มว่า อัสมาอิล เป็น อุมัยร์ เป็นกะษีร์ เป็นดรัฮ์ อัลญะเรซีย อัลคิมักกีฮ์ อะบูลฟิไตฮ์ เป็นนักท่องจำอัลกุรอานนักประวัติศาสตร์ นักนิติศาสตร์ และนักอธิบายอัลกุรอาน เกิดในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 701 เป็นผู้ที่มีความใฝ่รู้ตั้งแต่ยังเยาว์วัยและได้เขียนตำราเอาไว้มากมาย ท่านเสียชีวิตที่ดามัสกัส ในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 774 (Ibn Kathir , 1966 : 14/31)

ได้ก็จำเป็นที่จะต้องนำเอาหลักการของอัลอิสลามมาแก้ปัญหา เหมือนดังที่ท่านเราะฮูล ﷺ เคยแก้ปัญหามาแล้วในสมัยของท่าน และที่สำคัญควมามีคุณธรรม จริยธรรม และความไว้วางใจจากสังคม ต้องมาเป็นอันดับหนึ่ง การศึกษาจริยธรรมไม่ใช่ว่าจะเอาของใครมาก็ได้โดยที่ไม่มีที่มาที่ไป แต่เราต้องเลือกเอาเฉพาะจริยธรรมที่สอดคล้องกับฟิตเราะฮฺ (อุปนิสัยเดิมของมนุษย์) ซึ่งอัลกุรอานคือคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในการที่จะเลือกศึกษาจริยธรรมที่แท้จริง ท่ามกลางภาวะของสังคมที่เป็นไปในยุคปัจจุบัน

มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาบนโลกนี้ ล้วนแสวงหาการมีชีวิตที่ดี ชีวิตที่สงบสุข ชีวิตที่ได้รับทางนำจากพระเจ้าผู้เป็นเจ้า หรือจากอัลลอฮ์ ﷻ เพราะการมีชีวิต ๆ หนึ่งได้รับการชี้นำจากพระเจ้าผู้เป็นเจ้านั้น แน่นนอนย่อมหมายถึงเขากำลังเป็นคนที่ประสบความสำเร็จของชีวิตอย่างแท้จริง และไม่มีกรรมบุญที่ใหนในโลกนี้ ที่สามารถรองรับถึงความต้องการของมนุษย์ได้เหมือนอัลกุรอาน อัลกุรอานจึงเป็นทางนำสำหรับมนุษยชาติ เป็นทางนำสำหรับผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสเอาไว้ว่า :

(2 :)

ความว่า"คัมภีร์นี้ไม่มีความสงสัยใด ๆ ในนั้น เป็นคำแนะนำสำหรับบรรดาผู้ยำเกรงเท่านั้น".

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 2)

อัลญะบะรี (al-Tabariy) (1997 : 1/102) กล่าวว่า คำว่า ซึ่งแปลว่า คำแนะนำ หมายถึง เป็นแสงสว่างแก่พวกเขา เป็นทางนำแก่พวกเขาจากการหลงผิดต่าง ๆ และการที่อายะฮ์นี้มุ่งคำว่า คำแนะนำ ไปเจาะจงเฉพาะที่ผู้ยำเกรงอย่างเดียวก็เพราะว่าพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงได้ให้คุณลักษณะดังกล่าวแก่พวกเขา หากอัลกุรอานเป็นทางนำ หรือให้ทางสว่างแก่ผู้คนที่ไปแน่อนพระองค์ ﷻ ก็ตรัสเอาไว้แล้วในภาพรวมทั่วไป (ไม่ใช่เป็นการชี้เฉพาะอย่างนี้) อัลกุรอานนั้นเป็นคำแนะนำสำหรับบรรดาผู้ยำเกรง เขียวารักษาหัวใจให้กับผู้ศรัทธา ในขณะที่เดียวกันก็เป็นภาระ หรือความยุ่งยากให้กับผู้ที่มีหูชอบฟังการ โทกหมีดวงตาที่มีดบอดและ (กุรอานก็จะเป็น) สักขีพยานแก่พวกเขา คำว่า ซึ่งแปลว่า ผู้ยำเกรง พวกเขา คือผู้ที่ห่างไกลจากสิ่งที่ไม่อนุมัติโดยพระองค์ ﷻ และปฏิบัติในสิ่งทีอนุมัติโดยพระองค์ ﷻ พวกเขาเกรงกลัวในโทษทัณฑ์ของพระองค์ ﷻ และคาดหวังในความเมตตาจากพระองค์ ﷻ .

อิบน์ อับบาส (Ibn ‘Abbas) กล่าวว่า ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า “เป็นคำแนะนำสำหรับบรรดาผู้ยำเกรงเท่านั้น” หมายถึง พวกเขาคือผู้ศรัทธาที่กลัวในการตั้งภาคีต่อฉัน และปฏิบัติในสิ่งที่เป็นการเชื่อฟังต่อฉัน (Ibn Kathir , 1992 : 1/42)

ดังนั้น ในสภาพความเป็นจริงของชีวิตมุสลิมแล้ว อัลกุรอานจึงนับว่าเป็นทุกอย่างในชีวิตของพวกเขาอย่างแท้จริง ไม่ว่าชีวิตของพวกเขาจะอยู่ในสภาวะใดก็ตาม เพราะมุสลิมมั่นใจอยู่เสมอว่า หากเขาศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และอัลกุรอานแล้ว ชีวิตของเขาก็จะพบกับทางออก ไม่มีทางตันในการดำเนินชีวิต ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ว่า :

...

(2 :)

ความว่า "...และผู้ใดยำเกรงอัลลอฮ์ ﷻ พระองค์ก็จะทรงหาทางออกให้แก่เขา".

(อัญญาอะล้าก : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 2)

อิบน์ กะษีร (Ibn Kathir) (1992 : 4/405) กล่าวว่า ความหมายของอายะฮ์นี้ คือ ใครก็ตามที่ยำเกรงอัลลอฮ์ ﷻ โดย (ปฏิบัติ) จากสิ่งที่พระองค์ ﷻ ทรงสั่ง และละทิ้งจากสิ่งที่พระองค์ ﷻ ทรงห้าม พระองค์ ﷻ ก็จะทรงหาทางออกให้กับการงานต่าง ๆ ของเขา Ibn ‘Abbas กล่าวว่า ความหมายของอายะฮ์นี้ คือ พวกเขา (ผู้ศรัทธา) สามารถที่จะประสบความสำเร็จในทุกความยุ่งยากทั้งในโลกนี้ (ดุนยา) และโลกหน้า (อาคิเราะฮ์) .

อัลกุฎุบีย์ (al-Qurtubiy)¹ , (1996 : 18/105) กล่าวว่า คำว่า “และผู้ใดยำเกรงอัลลอฮ์ ﷻ” หมายถึง ด้วยความอดทนในขณะที่ประสบกับความยุ่งยาก ลำบาก “พระองค์ก็จะทรงหาทางออกให้แก่เขา” ด้วยการปลดปล่อยจากไฟนรกสู่สวนสวรรค์ .

ด้วยเหตุนี้ อัลกุรอานจึงเป็นธรรมนูญแห่งการป้องกันปัญหาอย่างแท้จริงในทุก ๆ ปัญหา ยิ่งศึกษาให้ละเอียด จะพบว่าในอัลกุรอานเพียบพร้อมไปด้วยคำสั่งสอนมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูแลตัวเอง ให้รอดพ้นจากสิ่งที่เลวร้าย เรื่องที่เกี่ยวกับสังคม การเมือง การปกครอง คุณธรรม จริยธรรมและอื่น ๆ อีกมากมาย แต่ที่ต้องการจะนำเสนอในที่นี้ ก็คือเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งจะเห็นว่าในอัลกุรอานนั้นได้ระบุถึงคุณลักษณะของผู้ที่มีคุณธรรมและ

¹ อัลกุฎุบีย์ มีชื่อเต็มว่า อะบูอับดุลลอฮ์ มุฮัมมัด เป็นอะหมัด เป็นอะบิบักร ฟิรหฺ อัลอันศอรี อัลกุฎุบีย์ เป็นบ่าวของพระองค์ผู้ประกอบแต่ความดีงาม หนังสืออรรถาธิบายอัลกุรอานของท่านเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในหมู่ปราชญ์อิสลามและสังคมอิสลามโดยทั่วไป ท่านเสียชีวิตในเดือนเซาวาล ปีอิหฺเราะฮ์ศักราชที่ 671.

จริยธรรมเอาไว้มากมาย ในหลาย ๆ สุเราะฮ์และหลาย ๆ อายะฮ์ด้วยกัน อย่างเช่นในการเลี้ยงดูลูก ๆ ของท่านลูกมานให้เป็นคนดี ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสไว้ว่า :

(13 :)

ความว่า"และจงรำลึกเมื่อลูกมาน'ได้กล่าวแก่บุตรของเขา โดยสั่งสอนเขา ว่า "โอ้ลูกเอ๋ย เจ้าอย่าได้ตั้งภาคีใด ๆ ต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพราะแท้จริง การตั้งภาคีนั้นเป็นความผิดอย่างมหันต์โดยแน่นอน".

(ลูกมาน : 13)

เป็นคำสั่งสอนสิ่งแรกที่ท่านลูกมานกล่าวแก่ลูกของเขา นั่นก็คือ จงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ แต่เพียงผู้เดียว อย่างนำสิ่งใดมาเทียบเคียงหรืออย่าตั้งภาคีต่อพระองค์ ﷻ จากนั้นท่าน (ลูกมาน) จึงเตือนแก่ลูกของเขาให้รู้ว่า เพราะแท้จริงแล้วการตั้งภาคีต่ออัลลอฮ์ ﷻ นั้นเป็นความผิดอย่างมหันต์โดยแน่นอน (Ibn Kathir , 1995 : 6/734)

หรืออีกอายะฮ์หนึ่งที่ท่านลูกมานสอนลูก ๆ ของท่านให้เป็นคนดีมีคุณธรรม นั่นก็คืออายะฮ์ที่ว่า :

(17 :)

ความว่า"โอ้ลูกเอ๋ย เจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และจงใช้กันให้กระทำ ความดี และจงห้ามปรามกันให้ละเว้นการทำความชั่ว และจงอดทนต่อสิ่ง ที่ประสบกับเจ้า แท้จริงนั่นคือส่วนหนึ่งจากกิจการที่หนักแน่น มั่นคง ".

(ลูกมาน : 17)

¹ ลูกมาน เกี่ยวกับชีวประวัติของท่านมีนักปราชญ์ได้ให้ทัศนะที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชื่อบิดาของท่าน บางท่านกล่าวว่าชื่อ บารูอ บางท่านกล่าวว่า ชื่ออันกอ ท่านมีชีวิตรอยู่ประมาณ 1,000 ปี เป็นผู้ได้รับความรู้พิเศษจากอัลลอฮ์ ﷻ ท่านมิได้เป็นนบี แต่พระองค์ ﷻ ทรงประทานวิทย์ปัญญา (หิกมะฮ์) อย่างมากมายให้แก่ท่าน เป็นบ่าวที่มีสติปัญญาที่แหลมคมเป็นอย่างมาก มีความเชื่อมั่นอย่างดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ เขารักอัลลอฮ์ ﷻ และอัลลอฮ์ ﷻ ก็ทรงรักเขา ทำหน้าที่เป็นมุฟตีฮ์ (ผู้พิพากษา) ก่อนท่านนบีดาอูดคือ กำนัด เมื่อท่านนบีดาอูดกำเนิด การทำหน้าที่ของท่านก็สิ้นสุดลง (al-Shaukaniy , n.d. : 4/235) .

ท่านลูกมานได้สั่งสอนแก่บุตรของเขา โดยกล่าวว่า "โอ้ลูกเอ๋ย เจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาดในเวลาของมัน และจงชักชวนมนุษย์ไปสู่การภักดีต่อคำสั่งของอัลลอฮ์ ﷻ และห้ามปรามมนุษย์จากการปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์ ﷻ ทรงห้าม และจงอดทนต่อสิ่งที่มาประสบกับเจ้าด้วยน้ำมือของมนุษย์ ในแนวทางของอัลลอฮ์ ﷻ ในขณะที่เจ้ากำลังชักชวนเขาสู่ความดีงามและห้ามปรามเขาจากความเลวร้าย" (al-Tabariy , 1997 : 6/136)

หากมองถึงผู้ที่ปฏิบัติตามอัลกุรอานได้ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด คงไม่มีใครปฏิบัติได้เกินท่านเราะสูล ﷺ ท่านเป็นผู้สั่งสอนในหลักคำสอนต่าง ๆ ที่อัลลอฮ์ ﷻ ประทานลงมานั้นก็คืออัลกุรอานในขณะเดียวกัน คำสอนเหล่านั้นท่านก็ปฏิบัติเพื่อเป็นแบบอย่างแก่บรรดาเศาะหาบะฮ์ของท่านอย่างครบถ้วนด้วยเช่นกัน จนมีเศาะหาบะฮ์ของท่านถามท่านหญิงอาอิชะฮ์ถึงบุคลิกหรือมารยาทของท่านเราะสูล ﷺ ว่าเป็นอย่างไร ท่านหญิงอาอิชะฮ์¹ ตอบว่า :

2((ﷺ ...))
(...แท้จริง จรรยา มารยาทของท่าน ﷺ ก็คือ อัลกุรอาน)

หากมองถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสมัยของท่านเราะสูล ﷺ ก็จะเห็นว่า ที่มาหรือต้นเหตุของการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริง นั้นก็คือนำมาจากอัลกุรอานเป็นหลัก เศาะหาบะฮ์ของท่านเราะสูล ﷺ ที่เปลี่ยนมารับนับถืออิสลาม เปลี่ยนแปลงชีวิต จากที่ไร้เหตุผล หลงงมงาย รุกรานผู้อื่นที่อ่อนแอกว่าอย่างไร้ความเมตตาปราณี และอื่น ๆ อีกมากมาย กลับมาเป็นเพื่อน เป็นพี่น้องกัน รักใคร่ ประองคอง สามัคคี เป็นเสมือนดังคนในครอบครัวเดียวกัน อย่างเหตุการณ์ในการสร้างความเป็นพี่น้องกันระหว่างชาวมุฮาญิรีน³ กับชาวอันศอร⁴ สิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นมาจากหลักคำสอนของอัลกุรอานทั้งสิ้น ดังนั้นการสร้างสังคมให้เป็นสังคมที่ดี กุรอานจึงน่าจะเป็นคำตอบที่ดีที่สุดที่ควรนำมาศึกษาและสู่การปฏิบัติกันอย่างจริงจัง.

¹ ท่านมีชื่อจริงว่า อาอิชะฮ์ บุตรของ อะบูบักร อัศศิดดีก มีมารดาชื่อ อุมมุ รุมมานซึ่งเป็นบุตรของ อามิร จากตระกูล อัลกะนาณียะฮ์ ท่านเกิดเมื่อปีที่ 4 หรือปีที่ 5 หลังจากที่ท่านนบีถูกแต่งตั้งเป็นเราะสูล ท่านเราะสูล ﷺ ได้แต่งงานกับท่าน เมื่อท่านมีอายุเพียงแค่ 6 ปีเท่านั้น หรือบางรายงานกล่าวว่า 7 ปี และได้ร่วมหลับนอนกับท่านเมื่อท่านมีอายุได้ 9 ปี ในเดือนเซาวาล ปีที่ 1 หลังจากการอพยพของท่านเราะสูล ﷺ หรือบางทัศนะกล่าวว่า เมื่อปีที่ 2 หลังการอพยพ ท่านเป็นภรรยาที่ท่านเราะสูล ﷺ รักมากที่สุดจากบรรดาภรรยาของท่านทั้งหมด ท่านยังมีความเชี่ยวชาญในด้านวิชานิติศาสตร์อิสลามมากกว่าภรรยาคนอื่น ๆ ของท่านเราะสูล ﷺ อีกด้วย และท่านยังเป็นคนหนึ่งที่ยุบายหะดีษของท่านเราะสูล ﷺ อย่างมากมาย ท่านได้เสียชีวิตในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 58

² ส่วนหนึ่งจากความหมายของหะดีษบันทึกโดย Muslim , 1972 หมายเลขหะดีษ 746

³ ชาวเมืองมักกะฮ์ที่อพยพพร้อมกับท่านเราะสูล ﷺ ไปยังนครมะดีนะฮ์ (Jama'at min kibar al-lughawiyin al-'Arab , 1988 : 1253)

⁴ ชาวเมืองมะดีนะฮ์ผู้ต้อนรับการอพยพของท่านเราะสูล ﷺ และชาวเมืองมักกะฮ์ (Jama'at min kibar al-lughawiyin al-'Arab , 1988 : 1195)

คุณลักษณะของผู้ที่มีจริยธรรมต่าง ๆ ในอัลกุรอาน อัลลอฮ์ ﷻ ได้ระบุไว้มากมาย หลายสุเราะฮ์ หลายอายะฮ์ ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป มีที่บอกถึงการกระทำดีต่อบิดามารดา การอดทน การนอบน้อมต่อมตนและอื่น ๆ อีกมากมาย แต่ในความหลากหลายเหล่านี้ก็มีอยู่สุเราะฮ์หนึ่งที่ค่อนข้างโดดเด่นในเรื่องของการอบรม สั่งสอนคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งที่โดยเนื้อหาแล้ว สุเราะฮ์นี้เป็นสุเราะฮ์ที่สั้นด้วยซ้ำไป มีอายะฮ์เพียงแค่ 18 อายะฮ์เท่านั้นเอง สุเราะฮ์นี้คือสุเราะฮ์อัลหุญร็อต.

สุเราะฮ์อัลหุญร็อตเป็นสุเราะฮ์มะคานียะฮ์¹ เป็นสุเราะฮ์ที่มีเนื้อหาครอบคลุมถึง กิริยามารยาทต่าง ๆ ที่จะมาอบรมบ่มนิสัย ให้กับบรรดาผู้ศรัทธาได้ค่อนข้างครบถ้วนและชัดเจน จนมีนักคัมภีร์ (อรรถาธิบายอัลกุรอาน) บางท่านให้ชื่อสุเราะฮ์นี้ว่า สุเราะฮ์อัคลัค (จริยธรรม) อย่างเช่น อายะฮ์ที่หนึ่ง อัลลอฮ์ ﷻ เริ่มต้นด้วยการเรียกมุสลิมว่า ... (โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย) คำว่าผู้ศรัทธา เป็นการดึงดูด การเรียกร้องความสนใจ และเป็นการให้เกียรติอย่างสูงกับผู้ที่เป็นมุสลิม เพราะการเรียกมุสลิมว่าผู้ศรัทธานั้น เป็นการยกระดับของผู้ที่เป็นมุสลิมไปอีกระดับหนึ่งจากการเป็นบ่าวที่ดิชของพระองค์ ﷻ ซึ่งเป็นขั้นฐานะที่สูงส่งมากทีเดียว หลังจากที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ดึงดูดความสนใจของมุอิมินแล้วอัลลอฮ์ ﷻ ก็สอนถึงมารยาทที่ประเสริฐต่างๆ แก่ผู้ศรัทธาทั้งหลายตั้งแต่อายะฮ์แรก นั่นก็คือการไม่ลำหน้าในการกระทำใด ๆ ต่อหน้าอัลลอฮ์ ﷻ และเราะฮ์ลูล ﷺ และในอายะฮ์ต่อ ๆ มาจนจบสุเราะฮ์ .

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเจาะจงเลือกเอาบทอัลหุญร็อตมาศึกษาวิเคราะห์ถึงบรรดาคุณลักษณะจริยธรรมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสุเราะฮ์นี้ ให้กระจ่างและเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป .

1.2 อัลกุรอาน อัลหะดีษ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จรรยา มารยาท คือ การประพฤติปฏิบัติอันดีงาม ที่สะท้อนออกมาจากจิตใจของมนุษย์และเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่า คนผู้นั้น ได้รับการฝึกอบรมและการขัดเกลาทางด้านความคิดและจิตใจ มากน้อยเพียงใด สำหรับอิสลามแล้วจรรยา มารยาทเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของอิสลาม และอิสลามถือว่าการศรัทธาที่สมบูรณ์นั้นจะต้องสะท้อนออกมาให้เห็นด้วยจรรยา มารยาทที่ดีงาม ท่านเราะฮ์ลูล ﷺ นับได้ว่า เป็นผู้ที่นำเอาจริยธรรมนี้ออกมาใช้ได้อย่างสมบูรณ์ที่สุดในทุกย่างก้าว และ

¹ คือ สุเราะฮ์ที่ถูกประทานลงมาหลังจากที่ท่านเราะฮ์ลูลอพยพไปยังนครมะดีนะฮ์ ถึงแม้ว่าบางโอกาสอายะฮ์ต่าง ๆ ถูกประทานลงมา ในขณะที่ท่านเราะฮ์ลูลกลับไปยังนครมักกะฮ์ ก็ยังเรียกว่าสุเราะฮ์มะคานียะฮ์ เพราะถือว่าเป็นเหตุการณ์เกิดขึ้นหลังจากที่ท่านเราะฮ์ลูลอพยพไปยังนครมะดีนะฮ์แล้ว .

มั่นคงในจริยธรรมอิสลามอย่างสม่ำเสมอในทุกสถานการณ์ จนในที่สุดท่านก็สามารถพิชิตใจคนทั่วทั้งคาบสมุทรอารเบียให้หันมายอมรับจำนวนต่อหลักคำสอนของอิสลามได้.

จากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับจริยธรรมในบทอัลหุญรูดนั้น ปรากฏว่ามีหนังสือตัฟซีร (อรรถาธิบายอัลกุรอาน) หะดีษ (วจนะเราะสุลﷺ) และเอกสารที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย ที่อธิบายและวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณลักษณะจริยธรรมต่าง ๆ ในบทนี้ ผู้วิจัยจึงได้แบ่งขั้นตอนการศึกษา ดังนี้ .

1.2.1 อัลกุรอาน

จริยธรรมต่ออัลลอฮ์ ﷻ การมีจริยธรรมต่ออัลลอฮ์ ﷻ ก็คือการเชื่อฟัง และการปฏิบัติตาม โดยการแสดงออกทั้งทางวาจา กิริยาท่าทาง และการยอมรับด้วยเหตุและผลอย่างสิ้นเชิง ดังนั้นส่วนหนึ่งจากคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นการแสดงออกถึงการมีจริยธรรมต่ออัลลอฮ์ ﷻ ต้องปฏิบัติดังนี้ .

1.2.1.1 การยำเกรงและศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ

ส่วนหนึ่งจากการมีจริยธรรมที่ดีนั้นคือ การยำเกรงและศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ดังอายะฮ์ต่อไปนี้

บางตอนจากอายะฮ์ที่ 179 สุเราะฮ์อาลิอิมรอน :

...

(179 :)

ความว่า"...ดังนั้น พวกเจ้าจงศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และบรรดาเราะสุลของพระองค์เถิด และหากพวกเจ้าศรัทธาและยำเกรงแล้ว สำหรับพวกเจ้าคือ รางวัลอันยิ่งใหญ่".

(อาลิอิมรอน : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ 179)

คำว่า ( ) ความว่า และพวกเจ้าจงยำเกรง หมายถึง พวกเจ้าจงยำเกรงพระเจ้าของพวกเจ้าด้วยการเชื่อฟังพระองค์ ﷻ จากสิ่งที่พระองค์ ﷻ ใช้ให้พวกเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งของ

นบีของพวกเขา และละทิ้งจากสิ่งที่นบีของพวกเขาทรงห้าม (al-Tabariy , 1997 : 2/454)พระองค์
ตรัสว่า :

(29 :)

ความว่า "บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย หากพวกเขายำเกรงอัลลอฮ์ ﷻ
พระองค์ก็จะทรงให้มีแก่พวกเขาซึ่งสิ่งที่จำแนกระหว่างความจริงและ
ความเท็จ และจะทรงลบล้างบรรดาความผิดของพวกเขาออกจากพวกเขา
และอัลลอฮ์ ﷻ นั่นคือผู้ทรงมีบุญคุณอันใหญ่หลวง".

(อัลอันฟาล : 29)

ดังนั้น หากพวกเขายำเกรงพระองค์ ﷻ ด้วยการปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์ ﷻ ทรง
ใช้ และละทิ้งในสิ่งที่ไม่ดีพร้อมกับสามารถแยกแยะระหว่างสิ่งที่เป็นสัจธรรมและสิ่งที่ไม่เป็น
สัจธรรม นั้นแหละคือสาเหตุแห่งการได้รับความช่วยเหลือ ความสำเร็จและคำแนะนำต่าง ๆ จาก
โลกนี้ (คุณยา) และความผาสุกในวันโลกหน้า (อาคิเราะฮ์) ความผิดต่าง ๆ ก็จะถูกลบล้างให้หมดไป
และจะได้รับการอภัย การปกปิด (จากสิ่งที่ไม่ดี) จากพระองค์ ﷻ และเป็นสาเหตุไปสู่การได้รับผล
บุญแห่งความดีงามจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างมากมาย (Ibn Kathir , 1992 : 2/314)

บางตอนจากอายะฮ์ที่ 26 ของสุเราะฮ์อัลอะอฺรอฟ

...

(26 :)

ความว่า"...และเครื่องนุ่งห่มแห่งความยำเกรงนั่นคือสิ่งที่ดียิ่ง นั้นแหละคือ
ส่วนหนึ่งจากบรรดาอายะฮ์ของอัลลอฮ์ ﷻ เพื่อว่าเขาเหล่านั้นจะได้
รำลึก".

(อัลอะอฺรอฟ : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ 26)

¹ หมายถึง ให้มีวิจารณ์ญาณ ซึ่งสามารถที่จะจำแนกระหว่างความจริงกับความเท็จได้ แล้วก็ปฏิบัติตนโดยถูกต้องไม่สับสนและมีคณ.

คำว่า “และเครื่องนุ่งห่มแห่งความยำเกรง” หมายถึง การมีความรู้สึกในตัวเองถึงการยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ ในการล้มเลิกการกระทำในสิ่งที่เป็นคำสั่งห้ามจากอัลลอฮ์ ﷻ และปฏิบัติในสิ่งที่พระองค์ทรงใช้ (al-Tabariy, 1997 : 3/590)

อิบน์ อับบาส (Ibn ‘Abbas) กล่าวว่า คำว่า “และเครื่องนุ่งห่มแห่งความยำเกรง” หมายถึง การปฏิบัติ (อามัล) ในสิ่งที่ดี หรือการยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ (al-Tabariy, 1997 : 3/590)

บางตอนจากอายะฮ์ที่ 36 ของสุเราะฮ์มุฮัมมัด

...

(36 :)

ความว่า"...และหากพวกเจ้าศรัทธาและยำเกรง พระองค์จะทรงประทานรางวัลของพวกเจ้าแก่พวกเจ้า และพระองค์จะไม่ทรงขอทรัพย์สินของพวกเจ้า".

(มุฮัมมัด : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ 36)

ความหมายของอายะฮ์นี้ก็คือ พระองค์ทรงรำรวยกว่าพวกเจ้า พระองค์ไม่ขอสิ่งใดจากพวกเจ้า การที่พระองค์ ﷻ ทรงให้การบริจาคทานเป็นภาระจำเป็นแก่พวกเจ้า จากทรัพย์สินของพวกเจ้า เพื่อให้พี่น้อง (มุสลิมด้วยกัน) ของพวกเจ้าที่ยากจน อนาคต อุ่นใจ สบายใจ และเพื่อให้ผลประโยชน์และความดีงามต่าง ๆ กลับสู่ตัวของพวกเจ้าเอง (Ibn Kathir , 1992 : 4/196) พระองค์ตรัสว่า :

(109 :)

ความว่า"ผู้ที่วางรากฐานอาคารของเขาบนความยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ และบนความโปรดปรานนั้นดีกว่า หรือว่าผู้ที่วางรากฐานอาคารของเขาบนริมขอบเหวที่จะพังทลายลง แล้วมันก็พัง นำเขาลงไปในนรกและอัลลอฮ์ ﷻ นั้นจะไม่ชี้แนะทางแก่กลุ่มชนที่อธรรม".

(อัลเตาบะฮ์ : 109)

เป็นการยกตัวอย่างจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷺ พระองค์ทรงกล่าวว่า ในระหว่างสองกลุ่มนี้กลุ่มไหนจะดีกว่ากัน ? อาคารแบบไหนจะดีกว่ากัน ? ระหว่างอาคารที่เริ่มต้นมาจากรากฐานแห่งการยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ หรืออาคารที่เริ่มต้นมาจากรากฐานแห่งการกระทำบาปและการหลงทาง ซึ่งไม่รู้ถึงความผิดที่พวกเขากระทำลงไป และไม่รู้ว่เมื่อไหร่ความผิดนั้นจะมาปรากฏต่อพวกเขา และสุดท้ายความผิดนั้นก็จะทำลายพวกเขา (al-Ṭabariy, 1997 : 4/225) พระองค์ตรัสว่า :

(32 :)

ความว่า"แท้จริงผู้ใดที่ทำให้เกียรติแก่พระบัญญัติของอัลลอฮ์ ﷻ แท้จริงมันเป็นส่วนหนึ่งแห่งการยำเกรงของจิตใจ".

(อัลหัจญ์ : 32)

อิบน์ อับบาส (Ibn ‘Abbas) กล่าวว่า ความหมายของอายะฮ์นี้ก็คือ การขอให้มีความสมบูรณ์ (ใน อีมาน) การขอให้มีความดีงาม (ในอีมาน) และการขอให้มีความยิ่งใหญ่ (ในอีมาน) (Ibn Kathir , 1992 : 3/229) พระองค์ตรัสว่า :

(56 :)

ความว่า"และพวกเขาจะไม่จดจำรำลึกได้ เว้นแต่อัลลอฮ์ ﷻ จะทรงประสงค์ พระองค์เท่านั้นคือ พระเจ้าแห่งการยำเกรง และพระเจ้าแห่งการให้อภัย".

(อัลมุกดษษิร : 56)

คำว่า “พระองค์เท่านั้นคือ พระเจ้าแห่งการยำเกรง และพระเจ้าแห่งการให้อภัย” หมายถึง พระองค์ ﷻ เท่านั้นคือ พระเจ้าแห่งการสร้างความหวาดหวั่นแก่บ่าวของพระองค์ ﷻ หากเขาปฏิบัติในสิ่งที่ เป็นบาป และพระองค์ ﷻ เท่านั้นที่ทำให้บ่าวของพระองค์หลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ เป็นบาป และเร่งรีบในการกลับสู่ความยำเกรงต่อพระองค์ ﷻ และพระองค์เท่านั้นคือ พระเจ้าแห่งการให้อภัยต่อบ่าวของพระองค์ ﷻ จากบาปต่าง ๆ ของพวกเขา เมื่อพวกเขาหันกลับสู่การยำเกรงต่อพระองค์ ﷻ อย่างแท้จริง (al-Ṭabariy, 1997 : 7/463) พระองค์ตรัสว่า :

(35 :)

ความว่า"แท้จริงบรรดาผู้นอบน้อมชายและหญิง บรรดาผู้ศรัทธาชายและหญิง บรรดาผู้ภักดีชายและหญิง บรรดาผู้สัตย์จริงชายและหญิง บรรดาผู้อดทนชายและหญิง บรรดาผู้ถ่อมตัวชายและหญิง บรรดาผู้บริจาคทานชายและหญิง บรรดาผู้ถือศีลคชชายและหญิง บรรดาผู้รักษาอวัยวะเพศของพวกเขาที่เป็นชายและหญิง บรรดาผู้รำลึกถึงอัลลอฮ์^ﷻอย่างมากที่สุดเป็นชายและหญิงนั้นอัลลอฮ์^ﷻทรงเตรียมไว้สำหรับพวกเขาแล้ว ซึ่งการอภัยโทษและรางวัลอันใหญ่หลวง".

(อัลอะหฺซาบ : 35)

คำว่า"แท้จริงบรรดาผู้นอบน้อม (มุสลิม) ชายและหญิง บรรดาผู้ศรัทธาชายและหญิง" เป็นการบ่งบอกว่าการศรัทธานั้น แตกต่างจากการเป็นมุสลิม (ผู้ยอมรับ) อนึ่ง การศรัทธานั้น ให้ความหมายที่เฉพาะเจาะจงมากกว่า (การเป็นมุสลิม) (Ibn Kathir , 1992 : 3/496) พระองค์ตรัสว่า :

(2)

(3)

(4)

(4-2 :)

ความว่า"แท้จริงบรรดาผู้ที่ศรัทธานั้น คือผู้ที่เมื่ออัลลอฮ์^ﷻ ถูกกล่าวขึ้นแล้ว หัวใจของพวกเขาก็หวั่นเกรง และเมื่ออายะฮ์ของพระองค์ถูกอ่านแก่พวกเขา อายะฮ์เหล่านั้นก็เพิ่มพูนความศรัทธาแก่พวกเขาและแด่พระเจ้าของพวกเขา นั่นพวกเขามอบหมายกัน (2) คือบรรดาผู้ที่ดำรงไว้ซึ่งการ

ละหมาดและส่วนหนึ่งจากสิ่งที่เราได้ให้เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา พวกเขา เขาก็บริจาค (3) คนเหล่านี้แหละพวกเขาคือผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง โดยที่ พวกเขาจะได้รับหลายชั้น ณ พระเจ้าของพวกเขา และจะได้รับการอภัย โทษและปัจจัยยังชีพอันมากมาย(4)”.

(อัลอันฟาล: 2-4)

คำว่า "แท้จริงบรรดาผู้ที่ศรัทธานั้น คือผู้ที่เมื่ออัลลอฮฺ ﷻ ถูกกล่าวขึ้นแล้ว หัวใจ ของพวกเขาก็หวั่นเกรง และเมื่ออายะฮฺของพระองค์ถูกอ่านแก่พวกเขา อายะฮฺเหล่านั้นก็เพิ่มพูน ความศรัทธาแก่พวกเขา และแด่พระเจ้าของพวกเขานั้นพวกเขามอบหมายกัน" หมายถึง การเป็นผู้ ศรัทธานั้นไม่เพียงแต่การยำเกรงต่ออัลลอฮฺ ﷻ และเราะฮฺสุลﷺของพระองค์ แต่กลับละทิ้งในการ ปฏิบัติถึงบทบัญญัติต่าง ๆ ของพระองค์ ﷻ แต่การเป็นผู้ศรัทธาที่แท้จริงนั้นก็คือ เมื่ออัลลอฮฺ ﷻ ถูกกล่าวขึ้นหัวใจของเขาก็หวั่นเกรง ปฏิบัติในสิ่งที่เป็นการคำสั่งของพระองค์ ﷻ และกล่าวถึงพระองค์ ﷻ ด้วยความนอบน้อม ด้วยความเกรงกลัวในพระองค์ ﷻ และเมื่อใดที่อายะฮฺของพระองค์ถูกอ่าน เขาก็ยอมรับมัน และยังเพิ่มความยอมรับ ศรัทธามากยิ่งขึ้น ๆ ในขณะที่เขายำเกรงในอัลลอฮฺ ﷻ และศรัทธาในกฏสถานะต่าง ๆ ที่กำหนดโดยพระองค์ ﷻ และมีความหวัง มีความกลัวและ หวาดหวั่นในพระองค์ ﷻ (al-Tabariy, 1997 : 4/36) พระองค์ตรัสว่า :

(71 :)

ความว่า"และบรรดามุอฺมินชายและบรรดามุอฺมินหญิงนั้น บางส่วนของ พวกเขาต่างเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วน ซึ่งพวกเขาใช้ให้ปฏิบัติในสิ่งที่ ชอบและห้ามปรามในสิ่งที่ไม่ชอบ และพวกเขาดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และจ่ายซะกาต และภักดีต่ออัลลอฮฺ ﷻ และเราะฮฺสุลของพระองค์ ﷻ คน เหล่านี้แหละอัลลอฮฺ ﷻ จะทรงเอ็นดูเมตตาแก่พวกเขา แท้จริงอัลลอฮฺ ﷻ นั้นเป็นผู้ทรงเดชานุภาพผู้ทรงปรีชาญาณ".

(อัตเตาบะฮฺ : 71)

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า “และบรรดามุอิมินชายและบรรดามุอิมินหญิงนั้น บางส่วนของพวกเขาต่างเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วน” หมายถึง ต่างก็ให้การช่วยเหลือเกื้อกูล ซึ่งกัน และกัน ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า และภักดีต่ออัลลอฮฺ ﷻ และเราะสูลของพระองค์ หมายถึง โดยการปฏิบัติในสิ่งที่เป็นการคำสั่งใช้ของพระองค์ ﷻ และละทิ้งในสิ่งที่เป็นการคำสั่งห้ามจากพระองค์ ﷻ (Ibn Kathir , 1992 : 2/383) พระองค์ตรัสว่า :

(11)

(13)

(12)

(13-11 :)

ความว่า"ไม่มีทุกข์ภัยอันใดเกิดขึ้น เว้นแต่ด้วยอนุมัติของอัลลอฮฺ ﷻ และ ผู้ใดศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ พระองค์จะทรงเปิดหัวใจของพวกเขา (สู่แนวทางที่ถูกต้อง) และอัลลอฮฺ ﷻ เป็นผู้ทรงรอบรู้ทุกสิ่งอย่าง (11) และ จงเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮฺ ﷻ และจงเชื่อฟังปฏิบัติตามเราะสูลหากพวกเขา เจ้าศิณหลังกลับ (ไม่เชื่อฟัง) ดังนั้นหน้าที่ของเราะสูลเราก็คือการเผยแพร่ อันชัดแจ้ง (12) อัลลอฮฺ ﷻ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากพระองค์ ดังนั้น บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลายจงมอบหมายไว้วางใจต่ออัลลอฮฺ ﷻเถิด (13)".

(อัคตะฆอบูน : 11-13)

อิบนุ อับบาส (Ibn ‘Abbas) กล่าวว่า ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า “และผู้ใดศรัทธา ต่ออัลลอฮฺ ﷻ พระองค์จะทรงเปิดหัวใจของพวกเขา (สู่แนวทางที่ถูกต้อง)” หมายถึง พระองค์ ﷻ ทรงเปิดหัวใจให้กับเขาผู้ศรัทธาที่มั่นคง (ยะกิน) และเขาสามารถรู้ถึงสิ่งที่จะมาประสบกับเขา ทำให้เขาไม่ตกลงไปในบ่วงแห่งความผิด และสิ่งไหนที่เป็นความผิดก็จะไม่มาประสบกับเขา เช่นกัน และความหมายของอายะฮ์ที่ว่า “และจงเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮฺ ﷻ และจงเชื่อฟังปฏิบัติตามเราะสูล” หมายถึง จงเชื่อฟังต่อพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ด้วยการปฏิบัติทั้งในสิ่งที่พระองค์ ﷻ ทรงสั่งและทรงห้าม และจงเชื่อฟังต่อเราะสูลของพระองค์ด้วยการปฏิบัติในสิ่งดังกล่าว (ด้วยการปฏิบัติ ทั้งในสิ่งที่พระองค์ ﷻ ทรงสั่งและทรงห้าม) เช่นกัน (al-Ṭabarī, 1997 : 7/329) บางตอนจาก อายะฮ์ที่ 9 ของ สุเราะฮ์ อัคตะฆอบูน พระองค์ตรัสว่า :

...

(9 :)

ความว่า"...ส่วนผู้ใดศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และกระทำความดี พระองค์จะทรงลบล้างความชั่วทั้งหลายของเขาออกไปจากเขา และจะทรงให้เขาเข้าสวนสวรรค์ที่หลากหลาย ณ เบื้องล่างของสวนสวรรค์นั้นมีลำน้ำหลากหลายไหลผ่าน พวกเขาพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล นั่นคือความสำเร็จอันยิ่งใหญ่".

(อรรถะหมอบุน : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 9)

ความหมายของอายะฮ์นี้ก็คือ นี่คือผลตอบแทนอันยิ่งใหญ่ที่พระองค์ ﷻ ได้ทรงสัญญาเอาไว้แก่ผู้ที่ศรัทธาในพระองค์ ﷻ และปฏิบัติในความดีงามต่าง ๆ ในขณะที่พระองค์ ﷻ ก็ทรงลบล้างความผิดต่าง ๆ ของพวกเขา นำพาพวกเขาสู่สวนสวรรค์ที่หลากหลาย ณ เบื้องล่างของสวนสวรรค์นั้นมีลำน้ำหลากหลายไหลผ่านต้นไม้บานาพันธ์ พวกเขาพำนักอยู่ในนั้นตลอดกาล นั่นคือความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ คือชัยชนะที่อลังการ (al-Tabariy, 1997 : 7/329)

1.2.1.2 จริยธรรมต่อเราะสุล ﷺ

การมีจริยธรรมต่อเราะสุล ﷺ คือการเชื่อฟังการมาของท่าน เชื่อในคำพูด คำสั่งสอน การปฏิบัติ และทุก ๆ อริยาบถของท่าน ﷺ ใครที่ปฏิบัติตามแนวทางของท่าน ก็เหมือนกับปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮ์ ﷻ ใครที่ปฏิเสธแนวทางของท่านก็เท่ากับปฏิเสธอัลลอฮ์ ﷻ เช่นกัน.

1). การเชื่อฟังการมาของท่านเราะสุล ﷺ

บางตอนจากอายะฮ์ที่ 44 ของสุเราะฮ์อัลมุมีนูน

...

(44 :)

ความว่า"แล้วเราได้ส่งบรรดาเราะสูลของเราอย่างต่อเนื่องกัน ทุกครั้งที่
เราะสูลของพวกเขาได้มายังชนชาติหนึ่งพวกเขาก็ปฏิเสธ ไม่ยอมเชื่อถือ
เขา...".

(อัลมูมิญน : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 44)

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า "แล้วเราได้ส่งบรรดาเราะสูลของเราอย่างต่อเนื่องกัน" หมายถึง เราได้ส่งมาแก่ประชาชาติต่าง ๆ จากเราะสูลของเราอย่างต่อเนื่อง ติดตามกัน
มาคนแล้วคนเล่า และส่วนหนึ่งก็สร้างร่องรอย กระแสให้กับอีกส่วนหนึ่ง (al-Ṭabariy, 1997 :
5/481) พระองค์ตรัสว่า :

(128 :)

ความว่า"แท้จริงมีเราะสูลคนหนึ่งจากพวกท่านเองได้มาหาพวกท่านแล้ว
เป็นที่ลำบากใจแก่เขาในสิ่งที่พวกท่านได้รับความทุกข์ยาก เป็นผู้หวังใย
ในพวกท่าน เป็นผู้เมตตา ผู้กรุณาสงสารต่อบรรดาผู้ศรัทธา".

(อัตเตาบะฮ์ : 127)

พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงให้ความมั่นใจแก่ผู้ศรัทธา ด้วยการส่งเราะสูลมาแก่พวก
เขา ซึ่งเป็นเราะสูลที่มาจากตัวของเขาเอง หมายถึง เป็นเราะสูลที่มาจากพวกของเขาเอง และพูดด้วย
ภาษาของเขาเช่นกัน และความหมายของอายะฮ์ที่ว่า "เป็นผู้หวังใยในพวกท่าน" หมายถึง ห่วงใยใน
การได้รับทางนำของพวกเจ้า และนำพวกเจ้าสู่ผลประโยชน์แห่งคุณยา (โลกนี้) และอาคิเราะฮ์
(โลกหน้า) (Ibn Kathir , 1992 : 2/418) พระองค์ตรัสว่า :

(47 :)

ความว่า"และทุกประชาชาติมีเราะสูดถูกส่งมา ดังนั้นเมื่อเราะสูดของพวกเขา ได้มาแล้ว ก็มีการระหว่างพวกเขาที่ถูกตัดสิน โดยเที่ยงธรรม และพวกเขาจะไม่ถูกอธรรม".

(ยูนุส : 47)

หมายถึง ในทุก ๆ ประชาชาตินั้น ไม่มีช่วงใดที่ว่างเว้นจากเราะสูดของพระองค์ ที่พระองค์ทรงส่งมา เสมือนดังที่พระองค์ ﷻ ทรงส่งเราะสูดมาแก่พวกท่าน คือ มุฮัมมัด ﷺ เมื่อเราะสูดของพวกเขาเข้ามาในวันอาคิเราะฮ์ การดำเนินการในระหว่างพวกเขาก็จะเป็นไปอย่างยุติธรรมเที่ยงตรง พวกเขาจะไม่ถูกอธรรมจากการตอบแทน (ของพระองค์ ﷻ) ในการทำงานของพวกเขาก็แม้แต่นิดเดียว ดังที่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตอบแทนผู้ที่ปฏิบัติดีด้วยความดี และตอบแทนผู้ที่ปฏิบัติไม่ดีด้วยสิ่งที่ไม่ดีเช่นกัน (al-Tabariy, 1997 : 4/29) พระองค์ตรัสว่า :

(164 :)

ความว่า"แน่นอนยิ่ง อัลลอฮ์ ﷻ นั้นทรงมีพระคุณแก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย โดยที่พระองค์ได้ทรงส่งเราะสูดคนหนึ่งจากพวกเขาเองมาในหมู่พวกเขา โดยที่เขาจะได้อ่านบรรดาอายะฮ์ของพระองค์ให้พวกเขาฟัง และจะทำให้พวกเขาสะอาดและจะสอนคัมภีร์ และความรู้เกี่ยวกับข้อปฏิบัติในบัญญัติศาสนาแก่พวกเขาด้วย และแท้จริงเมื่อก่อนนั้นพวกเขาเคยอยู่ในความหลงผิดอันชัดแจ้ง".

(อาลิอิมรอน : 164)

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า "แน่นอนยิ่ง อัลลอฮ์ ﷻ นั้นทรงมีพระคุณแก่ผู้ศรัทธาทั้งหลาย โดยที่พระองค์ได้ทรงส่งเราะสูดคนหนึ่งจากพวกเขาเองมาในหมู่พวกเขา" ก็คือ เราะสูดที่มาจากพวกเขาเอง เพื่อความมั่นใจในการสนทนา ได้ตอบ พุดคุย และปกป้องพวกเขา และความหมายของอายะฮ์ที่ว่า "และจะทำให้พวกเขาสะอาด" ก็คือ ใช้ให้พวกเขากระทำในความดี และห้ามปรามจากความชั่ว เพื่อขัดเกลาพวกเขาให้สะอาด ปราศจากมลทิน และบาปต่าง ๆ ที่มา

แปดเปื้อนพวกเขา ในช่วงที่พวกเขาหลงมกมาย (ญะฮ์ลียะฮ์) ด้วยการตั้งภาคีต่อพระองค์ ﷺ (Ibn Kathir , 1992 : 1/433) พระองค์ตรัสว่า :

(36 :)

ความว่า "และโดยแน่นอน เราได้ส่งเราะสุลมาในทุกประชาชาติ (โดย บัญชาว่า) พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮ์ ﷻ และจงหลีกเลี่ยงให้ห่างจาก พวกเจรีด ดังนั้นในหมู่พวกเรามีผู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงชี้แนะทางให้และใน หมู่พวกเรามีผู้ที่การหลงผิดคู่ควรแก่เขา ฉะนั้น พวกเจ้าจงตระเวนไปใน แผ่นดิน แล้วจงดูว่าบั้นปลายของผู้ปฏิเสธนั้นเป็นเช่นใด" .

(อัลนะหฺล : 36)

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า "และโดยแน่นอนเราได้ส่งเราะสุลมาในทุกประชาชาติ (โดยบัญชาว่า) พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮ์ ﷻ" ก็คือ พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงส่งเราะสุล ของพระองค์มาแก่ทุก ๆ ประชาชาติที่ผ่านมา และเรียกร้อง บอกกล่าวให้ประชาชาติของพวกเขา เคารพภักดี แต่พระองค์ ﷻ แต่เพียงผู้เดียว (al-Tabariy, 1997 : 4/679) พระองค์ตรัสว่า :

(15 :)

ความว่า "ผู้ใดได้พบกับแนวทางที่ถูกต้อง แท้จริงเขาจะอยู่ในทางนั้นเพื่อ ตัวเขาเอง และผู้ใดหลง แท้จริงเขาจะหลงต่อตัวเขาเอง และไม่มีผู้แบก ภาระใดที่จะแบกภาระของผู้อื่นได้ และเรามีเคยลงโทษผู้ใด จนกว่าเราจะ แต่งตั้งเราะสุลมา" .

(อัลอิสรอ : 15)

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า “และเรามีเคยลงโทษผู้ใด จนกว่าเราจะแต่งตั้งเราะสูลมา” ก็คือ เป็นการบอกกล่าวถึงความยุติธรรม เทียงธรรมของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ว่า ท่านจะไม่ทำการลงโทษผู้ใด (ที่กระทำความผิด) นอกจากจะมีหลักฐานที่ชัดเจนด้วยการส่งเราะสูลมา (บอกกล่าว) แก่พวกเขา (Ibn Kathir , 1992 : 3/31) พระองค์ตรัสว่า :

(2 :)

ความว่า“พระองค์ทรงเป็นผู้แต่งตั้งเราะสูลขึ้น คนหนึ่งในหมู่ผู้ไม่รู้จักหนังสือจากพวกเขาเอง เพื่อสาธยายอายาตต่าง ๆ ของพระองค์แก่พวกเขา และทรงทำให้พวกเขาผิดผ่อน และทรงสอนคัมภีร์ภาพแก่พวกเขา และแม้ว่าแต่ก่อนนี้พวกเขาอยู่ในการหลงผิดอย่างชัดเจนก็ตาม”.

(อัลญุมอะฮ์ : 2)

ความหมายของอายะฮ์นี้คือ เป็นการบ่งบอกถึงความสัจจริงในคำตอบของอัลลอฮ์ ﷻ ที่มีต่อบีอิบรอฮีม¹ ในขณะที่ท่านทำการเรียกร้องแก่ชาวมักกะฮ์ว่าแท้จริงแล้วพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ จะทรงให้บังเกิดขึ้นมาจากหมู่พวกเจ้าซึ่งเราะสูลของอัลลอฮ์ เพื่อสาธยายอายาตต่าง ๆ ของพระองค์ ﷻ แก่พวกเขา และทรงทำให้พวกเขาผิดผ่อน และทรงสอนคัมภีร์ภาพแก่พวกเขา และวิทย์ปัญญา (Ibn Kathir , 1992 : 4/388) พระองค์ตรัสว่า :

(15 :)

ความว่า“บรรดาผู้ได้รับคัมภีร์ทั้งหลาย² แท้จริงเราะสูลของเรา³ ได้มายังพวกเจ้าแล้ว โดยที่เขาจะแจกแจงแก่พวกเจ้า ซึ่งมากมายจากสิ่งที่พวกเจ้า

¹ นบีอิบรอฮีม เป็นนบีที่ถูกทดสอบจากอัลลอฮ์ ﷻ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่ท่านได้ทำลายบรรคารูปปั้นต่าง ๆ ในวันเฉลิมฉลองของเผ่าของเขา ท่านถูกโยนเข้ากองไฟ ถูกจับไล่ และอื่น ๆ แต่สุดท้ายท่านก็ได้รับความเมตตาจากอัลลอฮ์ ﷻ อย่างมากมาย ด้วยคำตรัสจากพระองค์ว่า ผู้เป็นที่รักของอัลลอฮ์ ﷻ .

² หมายถึง พวกยิวและคริสต์

³ หมายถึง ท่านเราะสูลมุฮัมมัด ﷺ

ปกปิดไว้จากคัมภีร์¹ และเขาจะระงับไว้มากมาย แท้จริงแสงสว่าง
จากอัลลอฮฺ ﷻ และคัมภีร์อันชัดเจนนั้น ได้มายังพวกเขาแล้ว”.

(อัลมาอิดะฮฺ : 15)

อายะฮฺนี้เป็นการบอกกล่าวถึงชาวคัมภีร์ คือยะฮูดีย์และนัศรอเนีย ที่อยู่ในสมัยของ
ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ พระองค์ ﷺ ตรัสแก่พวกเขาว่า แท้จริง เราะฮฺลุสของเราได้มายังพวกเขาแล้ว
โดยที่เขาจะแจกแจงแก่พวกเขา ซึ่งสิ่งที่พวกเขาปกปิดมันไว้อย่างมากมายจากคัมภีร์ของพวกเขา
ไม่ให้ผู้อื่นรับรู้ (al-Tabariy, 1997 : 3/180) พระองค์ตรัสว่า :

(28 :)

ความว่า”พระองค์คือ ผู้ส่งเราะฮฺลุสของพระองค์พร้อมด้วยแนวทางที่
ถูกต้องและศาสนาแห่งสัจธรรม เพื่อพระองค์จะทรงให้ศาสนา (ของ
พระองค์) นั้นประจักษ์แจ้งเหนือศาสนาอื่นทั้งหมด และพอเพียงแล้ว
ที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงเป็นพยาน”.

(อัลฟัตหฺ : 28)

ความหมายของอายะฮฺที่ว่า “พระองค์คือ ผู้ส่งเราะฮฺลุสของพระองค์พร้อมด้วย
แนวทางที่ถูกต้องและศาสนาแห่งสัจธรรม” ก็คือ ด้วยวิชาความรู้ที่มีประโยชน์ และแนวทางการ
ปฏิบัติที่ถูกต้อง แท้จริงแล้วบทบัญญัติแห่งอิสลามนั้นครอบคลุมสองอย่างด้วยกัน นั่นก็คือ ความรู้
และการปฏิบัติ ความรู้แห่งบทบัญญัติที่ถูกต้อง และแนวทางแห่งการปฏิบัติตามบทบัญญัติที่ถูกต้อง
คือสิ่งที่ถูกตอบรับจากพระองค์ ﷻ และความหมายของอายะฮฺที่ว่า “เพื่อพระองค์จะทรงให้ศาสนา
(ของพระองค์) นั้นประจักษ์แจ้งเหนือศาสนาอื่นทั้งหมด” ก็คือทุก ๆ ศาสนาที่มีในโลกนี้ ทั้งที่เป็น
ศาสนาของชาวอาหรับ หรือมิใช่อาหรับ (Ibn Kathir , 1992 : 4/218)

¹ อันได้แก่ ลักษณะของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ และการลงโทษผู้ทำชุนา (ผิดประเวณี) โดยการขว้างด้วยหินจนตาย เป็นต้น

2). เชื่อและปฏิบัติตามในสิ่งที่ท่านเราะสูล ﷺ ได้นำมา

บางตอนจากอายะฮ์ที่ 43 ของสุเราะฮ์ อัลอะฮฺรอฟ

...

(43 :)

ความว่า"...แน่นอน บรรดาเราะสูลแห่งพระเจ้าของเรานั้นได้นำความจริงมา และพวกเราได้ถูกป่าวร้องว่านั่นแหละคือสวนสวรรค์โดยที่พวกท่านได้รับมันไว้เป็นมรดก เนื่องด้วยสิ่งที่พวกเจ้าเคยกระทำกันไว้".

(อัลอะฮฺรอฟ : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 43)

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า "แน่นอนบรรดาเราะสูลแห่งพระเจ้าของเรานั้นได้นำความจริงมา" เป็นการกล่าวของผู้ศรัทธาเมื่อขณะพวกเขาอยู่ในสวนสวรรค์ของพระองค์ ว่าขอสาบานต่ออัลลอฮ์ ﷻ แท้จริงแล้วในขณะที่พวกเราอยู่ในโลกคunya เราะสูลของพระองค์ได้มายังพวกเราและผู้ปฏิเสธอย่างชัดเจน และได้บอกกล่าวพวกเราถึงสัญญาต่าง ๆ ให้กับผู้ที่ศรัทธาด้วยความโปรดปรานที่มากมาย และโทษทัณฑ์อย่างเจ็บปวดแก่ผู้ที่ปฏิเสธ พวกเราจึงศรัทธาและปฏิบัติตามในสิ่งดังกล่าว (al-Tabariy, 1997 : 3/610) พระองค์ตรัสว่า :

(165 :)

ความว่า"คือบรรดาเราะสูลในฐานะผู้แจ้งข่าวดี และในฐานะผู้ตักเตือน เพื่อว่ามนุษย์จะได้ไม่มีหลักฐานใด ๆ อ้างแก้ตัวแก่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ หลังจากบรรดาเราะสูลเหล่านั้น และอัลลอฮ์ ﷻ เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ".

(อันนิสาอ : 165)

หมายถึง พระองค์ ﷻ ได้ทรงส่งเราะสูลมาแล้วแก่บ่าวของพระองค์ เป็นผู้แจ้งข่าวดีแก่ผู้ที่ยำเกรงต่ออัลลอฮ์ ﷻ ถึงผลแห่งความดีงามที่เขาคจะได้รับ และแจ้งข่าวร้ายแก่ผู้ที่ขัดขืนใน

คำสั่งของพระองค์ด้วยโทษทัณฑ์ที่เขาจะได้รับ และเพื่อจะได้ไม่เป็นข้อแก้ตัวแก่ผู้ปฏิเสธว่า แท้จริงแล้วพระองค์ ﷺ ยังมีได้ส่งเราะสูลมาบอกกล่าวแก่พวกเขาเลย (al-Tabariy , 1997 : 3/93) บางตอนจากอายะฮ์ที่ 25 ของสูเราะฮ์อัลหะคีดพระองค์ตรัสว่า :

....

(16 :)

ความว่า"โดยแน่นอน เราได้ส่งบรรดาเราะสูลของเราพร้อมด้วยหลักฐานทั้งหลายอันชัดแจ้ง และเราได้ประทานคัมภีร์และความยุติธรรมลงมาพร้อมกับพวกเขา เพื่อมนุษย์จะได้ดำรงอยู่บนความเที่ยงธรรม...".

(หะคีด:ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 25)

โดยแน่นอนเราได้ส่งบรรดาเราะสูลของเรามาแก่พวกเจ้าด้วยสัญญาณต่าง ๆ ที่ชัดเจนจากหลักฐานต่าง ๆ และเราได้ประทานคัมภีร์ลงมาพร้อมกับพวกเขาด้วยกฎเกณฑ์และบทบัญญัติต่าง ๆ และยังได้ประทานความยุติธรรมมาแก่พวกเขา เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ด้วยความเป็นธรรม (al-Tabariy, 1997 : 7/238) พระองค์ตรัสว่า :

(31 :)

ความว่า"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด ﷺ) ว่า หากพวกท่านรักอัลลอฮ์ ﷻ ก็จงปฏิบัติตามฉัน อัลลอฮ์ ﷻ ก็จะทรงรักพวกท่าน และจะทรงอภัยให้แก่พวกท่านซึ่งโทษทั้งหลายของพวกท่าน และอัลลอฮ์ ﷻ นั้นเป็นผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเมตตาเสมอ".

(อาลิอิมรอน : 31)

อายะฮ์นี้เป็นการบอกถึงความชัดเจนกับผู้ทีกล่าวอ้างว่ารักอัลลอฮ์ ﷻ แต่กลับปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ใช่แนวทางของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แท้จริงแล้วเป็นการกล่าวอ้างที่โกหก จนกว่า

เขาจะหันกลับมาปฏิบัติในสิ่งที่เป็นศาสนาและแนวทางแห่งบัพญญัตติของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ทั้งด้วยคำพูดและการกระทำ (Ibn Kathir , 1992 : 1/366) พระองค์ตรัสว่า :

(32:)

ความว่า"จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด ﷺ) ว่า พวกท่านจงเชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูลเถิด แต่ถ้าพวกท่านผินหลังให้ แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ นั้น ไม่ทรงชอบผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งหลาย".

(อาลิอิมรอน : 32)

จงกล่าวเถิดมุฮัมมัด ﷺ แก่อาคันตุกะชาวอันศอรอนีย์ จากเมืองอันญอรอนว่า พวกท่านจงเชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูลของพระองค์คือ มุฮัมมัด ﷺ เถิด แท้จริงพวกเจ้ารู้อย่างชัดเจนแล้วว่า (มุฮัมมัด ﷺ นั้น) คือ เราะสูลของอัลลอฮ์อย่างแท้จริง ซึ่งพวกเจ้าก็พบในคัมภีร์ของพวกเจ้าคือ อัลอินญิล (al-Tabariy , 1997 : 2/249)

ดังนั้น หากพวกท่านผินหลังให้และปฏิเสธต่อท่านเราะสูล (นบีมุฮัมมัด ﷺ) จงรู้ไว้เถิดว่า แท้จริงแล้วอัลลอฮ์ ﷻ นั้น ไม่ทรงรักผู้ปฏิเสธ ผู้ซึ่งหันหลังให้กับสวรรค์หลังจากที่รู้อย่างชัดเจนแล้ว ดังที่พวกท่านปฏิเสธถึงความเป็นนบีของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ หลังจากที่พวกเจ้ารู้แล้วว่า มันคือความเป็นจริงอย่างชัดเจน .พระองค์ตรัสว่า :

(59 :)

ความว่า"ผู้ศรัทธาทั้งหลายจงเชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และเชื่อฟังเราะสูลเถิด และผู้ปกครองในหมู่พวกเจ้าด้วย แต่ถ้าพวกเจ้าขัดแย้งกันในสิ่งใด ก็จงนำสิ่งนั้นกลับไปยังอัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูลหากพวกเจ้าศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และวันอาคีเราะฮ์ นั้นแหละเป็นสิ่งที่ดียิ่ง และเป็นกรกลับไปที่สวยงามยิ่ง".

(อันนิสาอ : 59)

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า “ผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงเชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และเชื่อฟังเราะสูลเถิด” ก็คือ โอบรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย พวกเจ้าจงเชื่อฟังพระเจ้าของพวกเขา ในสิ่งที่เป็นการคำสั่งใช้จากพระองค์ ﷻ และในสิ่งที่เป็นการห้ามจากพระองค์ ﷻ และจงเชื่อฟังเราะสูลของพระองค์ เพราะแท้จริงแล้วด้วยการที่พวกท่านเชื่อฟังเราะสูลของพวกท่านนั้น เหมือนกับเป็นการเชื่อฟังต่ออัลลอฮ์ ﷻ เช่นกัน เพราะการเชื่อฟังต่อเราะสูลนั้น ก็ด้วยสาเหตุมาจากการปฏิบัติตามในคำสั่งของอัลลอฮ์ ﷻ (al-Tabariy, 1997 : 2/641) พระองค์ตรัสว่า :

(69 :)

ความว่า"และผู้ใดที่เชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูลแล้ว คนเหล่านี้จะอยู่ร่วมกับบรรดาผู้ที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงเมตตากรุณาแก่พวกเขา อันได้แก่ บรรดานบี บรรดาผู้ที่เชื่อ โดยคุณุญ บรรดาผู้ที่ยะฮ์ดีในสงคราม และบรรดาผู้ที่ประพฤติดี และคนเหล่านี้แหละเป็นเพื่อนที่ดี".

(อันนิสาอฺ : 69)

หมายถึง ใครก็ตามที่เชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูลของพระองค์ ด้วยการยอมรับอย่างสิ้นเชิงในคำสั่งของทั้งสอง มีความบริสุทธิ์ใจ และยินยอมให้กฎเกณฑ์ของทั้งสอง เป็นที่สุดของทุก ๆ การตัดสินใจ หลีกห่างจากสิ่งที่หวงห้าม พวกเขาจะได้อยู่พร้อมกับผู้ได้รับความเมตตาจากพระองค์ ﷻ ด้วยการได้รับฮิยาฮ์ (ทางนำ) และการชี้นำจากพระองค์ ﷻ ในการเชื่อฟังต่อพระองค์ ﷻ (al-Tabariy , 1997 : 2/651) พระองค์ตรัสว่า :

(67 :)

ความว่า"เราะสูลเอ๋ย จงประกาศสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่เจ้าจากพระเจ้าของเจ้า และถ้าเจ้ามิได้ปฏิบัติ เจ้าก็มิได้ประกาศสารของพระองค์ และอัลลอฮ์ ﷻ นั้นจะทรงคุมกันเจ้าให้พ้นจากมนุษย์ แท้จริงอัลลอฮ์ ﷻ จะไม่ทรงแนะนำพวกที่ปฏิเสธศรัทธา".

(อัลมาอิดะฮ์ : 67)

พระองค์มิได้ส่งบรรดาเราะสูลในยุคก่อน ๆ ฆานอกจากประชาชาติของพวกเขา จำเป็นที่จะต้องเชื่อฟัง ปฏิบัติตามและศรัทธา (ต่อเราะสูลของพวกเขา) มุฮัมมัด ﷺ ก็เช่นกัน จำเป็นที่ (ประชาชาติของท่าน) จะต้องเชื่อฟัง ปฏิบัติตามและศรัทธา และพระองค์ ﷺ ยังตรัสต่ออีกว่า ใครก็ตามที่ไม่เชื่อฟังเราะสูล ไม่ยอมรับในการตัดสินของท่าน แต่กลับตัดสินความตามอัตตอฆูต (สิ่งที่อื่นจากอิสลาม) แท้จริงเขากำลังสวนทางกับคำสั่งของอัลลอฮ์ ﷻ และสร้างความคับแค้นให้กับสิ่งที่เป็นฟิรฎู (ภาระจำเป็น) สำหรับเขา บางตอนจากอายะฮ์ที่ 18 ของสุเราะฮ์ อัลอันกะบูต :

...

(18 :)

ความว่า... "หน้าที่ของเราะสูลนั้นมีใช้อะไรอื่น นอกจากการเผยแพร่อันซัดแจ็ง¹".

(อัลอันกะบูต : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ที่ 18)

หมายถึง เรามีได้ส่งเราะสูลของเรา มา คือมุฮัมมัด ﷺ นอกจากเพื่อที่จะให้ความซัดแจ็งแก่พวกเจ้า เพื่อนำสารของอัลลอฮ์ ﷻ เผยแผ่แก่พวกเจ้า ให้ความกระจ่างแจ้งแก่ผู้รับฟังในสิ่งที่เขาต้องการ (al-Tabariy, 1997 : 6/69) พระองค์ตรัสว่า :

(4 :)

ความว่า "และเรามีได้ส่งเราะสูลคนใด นอกจากการพูดภาษาชนชาติของเขา เพื่อจะได้ชี้แจงอย่างซัดแจ็งแก่พวกเขา อัลลอฮ์ ﷻ จะทรงให้ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์หลงทางและทรงชี้แนะทางแก่ผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และพระองค์เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ".

(อิบรอฮีม : 4)

¹ หน้าที่ของบรรดาเราะสูลนั้น คือ การบอกกล่าวคำบัญชาของอัลลอฮ์ ﷻ มิใช่การฮิลาเยฮ์

เป็นความละเอียด รอบคอบของพระองค์ ﷺ ที่มีต่อป่าวของพระองค์ ด้วยการส่งเราะสูลของพระองค์ลงมาแก่พวกเขา จากพวกเขาเอง ด้วยภาษาของพวกเขาเอง เพื่อพวกเขาจะได้เข้าใจในสิ่งที่พวกเขาต้องการ และสิ่งที่เราะสูลบอกกล่าวแก่พวกเขา (Ibn Kathir , 1995 : 4/849)

บางตอนจากอายะฮ์ที่ 13 ของสูเราะฮ์ อันนิสาอ์

...

(13 :)

ความว่า "...และผู้ใดที่เชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูลของพระองค์แล้ว พระองค์ก็จะทรงให้เขาเข้าบรรดาสวนสวรรค์ ซึ่งมีแม่น้ำหลายสายไหลอยู่เบื้องล่างของมัน โดยที่พวกเขาจะพำนักอยู่ในสวนสวรรค์เหล่านั้นตลอดกาล และนั่นคือชัยชนะอันยิ่งใหญ่".

(อันนิสาอ์ : ส่วนหนึ่งจากอายะฮ์ 13)

ผู้ใดที่เชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และเราะสูลของพระองค์ ในการปฏิบัติในสิ่งที่เป็นคำสั่งของพระองค์ ﷻ และละทิ้งในสิ่งที่พระองค์ ﷻ ทรงห้าม ในการแบ่งมรดกและการงานอื่น ๆ แท้จริงพระองค์ ﷻ ก็จะทรงให้เขาเข้าบรรดาสวนสวรรค์ ซึ่งมีแม่น้ำหลายสายไหลอยู่เบื้องล่างของมัน โดยที่พวกเขาจะพำนักอยู่ในสวนสวรรค์เหล่านั้นตลอดกาล ไม่มีวันเสียชีวิต ไม่มีวันเสื่อมสลาย และไม่มีวันที่จะออกจากสวรรค์ตลอดกาล และนั่นคือชัยชนะอันยิ่งใหญ่ (al-Tabariy, 1997 : 2/531)

1.2.1.3 จริยธรรมต่อผู้นำ

พระองค์ตรัสว่า :

(59 :)

ความว่า" ผู้ศรัทธาทั้งหลายจงเชื่อฟังอัลลอฮ์ ﷻ และเชื่อฟังเราะสูลเถิด และผู้ปกครองในหมู่พวกเจ้าด้วย แต่ถ้าพวกเจ้าขัดแย้งกันในเรื่องใด ก็จงนำ

สิ่งนั้นกลับไปยังอัลลอฮฺ ﷻ และเราะสูลหากพวกเจ้าศรัทธาต่ออัลลอฮฺ
 ﷻ และวันอาคิเราะฮฺ นั้นแหละเป็นสิ่งที่ดียิ่ง และเป็นการกลับไปที
 สบายมากยิ่งขึ้น .

(อันนิสาอู : 59)

ความหมายของอายะฮฺที่ว่า “จงเชื่อฟังอัลลอฮฺ ﷻ เถิด” คือ จงปฏิบัติตามคัมภีร์
 ของพระองค์ “และจงเชื่อฟังเราะสูลเถิด” ก็คือ การรับเอาแนวทาง แบบอย่างของท่านเราะสูลมา
 ปฏิบัติ “และ(จงเชื่อฟัง) ผู้ปกครองในหมู่พวกเจ้าด้วย” ก็คือ จากคำสั่งของพวกเขาก็ให้พวกเขา
 ปฏิบัติตามคำสั่งของอัลลอฮฺ ﷻ มิใช่การเชื่อฟังปฏิบัติตามในสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่เป็นบาป เพราะ
 พระองค์ ﷻ ไม่อนุญาตให้เชื่อฟังในสิ่งที่เป็นบาปต่อพระองค์ ﷻ และความหมายของอายะฮฺที่ว่า
 “แต่ถ้าพวกเจ้าขัดแย้งกันในเรื่องใด ก็จงนำสิ่งนั้นกลับไปยังอัลลอฮฺ ﷻ และเราะสูล” Mujahid และ
 ปราชญ์คนอื่น ๆ จากนักวิชาการสลัฟ กล่าวว่า หมายถึง กลับไปยังคัมภีร์ของอัลลอฮฺ ﷻ และ
 แนวทางของท่านเราะสูล นี่คืคำสั่งของพระองค์ ﷻ แท้จริงแล้วทุกสิ่งที่เป็นความขัดแย้งกัน
 ในหมู่ มนุษย์จากเรื่องศาสนา หรือเรื่องสาขาปลีกย่อยของศาสนา จำเป็นที่จะต้องนำเอาเรื่องขัดแย้ง
 เหล่านี้กลับไปยังคัมภีร์ของพระองค์ ﷻ และแนวทางการปฏิบัติของท่านเราะสูล (Ibn Kathir ,
 1995 : 2/819) พระองค์ตรัสว่า :

(83 :)

ความว่า"และเมื่อมีเรื่องหนึ่งเรื่องใด มายังพวกเขาจะเป็นความปลอดภัยก็
 ดี หรือความกลัวก็ดี พวกเขา ก็จะแพร่มันออกไป และหากว่าพวกเขาให้
 มันกลับไปยังเราะสูล และยังผู้ปกครองการงานในหมู่พวกเขาแล้ว
 แน่นนอนบรรดาผู้ที่วินิจฉัยมันในหมู่พวกเขาก็ย่อมรู้มันได้ และหากมิใช่
 ความเมตตาของอัลลอฮฺ ﷻ ที่มีต่อพวกเขาแล้ว แน่นนอนพวกเขาก็คง
 ปฏิบัติตามชัยฏอนไปแล้ว นอกจากเพียงเล็กน้อยเท่านั้น".

(อันนิสาอู : 83)

อัลหะสัน (al-Hasan)¹ และ เกาะตาคะฮฺ (Qatadah)² กล่าวว่า จะไม่มีการเปิดเผย หรือแพร่พรายในเรื่องดังกล่าว จนกว่าท่านเราะฮฺลุจะเป็นผู้เปิดเผยหรือแพร่พราย หรือผู้ปกครอง ของพวกเขาเป็นผู้เปิดเผยเอง ซึ่งพวกเขาต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ และมีความเข้าใจ (ในเรื่อง ดังกล่าว) อย่างแท้จริง (al-Qurtubiy , 1996 : 5/188)

1.2.1.4 จริยธรรมต่อมุสลิมด้วยกัน

พระองค์ตรัสว่า :

(28 :)

ความว่า"ผู้ศรัทธาทั้งหลายนั้น จงอย่าได้ยึดเอาบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาเป็น มิตรอื่นจากบรรดามุอฺมิน และผู้ใดกระทำเช่นนั้น เขาย่อมไม่อยู่ในสิ่งใด ที่มาจากอัลลอฮฺ ﷻ นอกจากพวกเขาจะป้องกัน (ให้พ้นอันตราย) จาก พวกเขาจริง ๆ เท่านั้น และอัลลอฮฺ ﷻ ทรงเตือนพวกเขาให้ยำเกรง พระองค์และยังอัลลอฮฺ ﷻ นั่นคือการกลับไป (ของพวกเขา) " .

(อาลิอิมรอน : 28)

โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงอย่าได้เอาบรรดาผู้ปฏิเสธมาเป็นผู้ช่วยเหลือ เกื้อกูล พวกเขา พวกเขาซึ่งหันหลังให้กับศาสนาของพวกเขา และเปิดเผยตัวเองอย่างโจ่งแจ้ง (เป็นศัตรู) ต่อ บรรดามุสลิม และเปิดเผยถึงข้อตำหนิต่าง ๆ ของพวกเขา (al-Tabariy, 1997 : 2/245) พระองค์ตรัส ว่า :

¹ อัลหะสันมีชื่อเต็มว่า อะบูสะอิด อัลหะสัน เป็นอะบี อัลหะสัน ฆะซาล อัลบะเศาะรีย์ เป็นกลุ่มดาบิอินรุ่นแรก ๆ อาศัยอยู่ที่ประเทศ อิรัก มีความเชี่ยวชาญหลายสาขาวิชาด้วยกัน เป็นคนอ่อนน้อม ถ่อมตน เสียชีวิตในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 110

² เกาะตาคะฮฺมีชื่อเต็มว่า อะบู อัลค็อฏฏอบ เกาะตาคะฮฺ เป็นอะฮฺมัดฮฺ เป็นอะชีฆ อัลสะคูตี อัลบะเศาะรีย์ เป็นนักปราชญ์ผู้ยิ่งใหญ่ ในหมู่ดาบิอินด้วยกัน เกิดเมื่อปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 60 และเสียชีวิตในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 117

(71 :)

ความว่า"และบรรดามุอิมินชายและบรรดามุอิมินหญิงนั้น บางส่วนของพวกเขาต่างเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วน ซึ่งพวกเขาใช้ให้ปฏิบัติในสิ่งที่ชอบและห้ามปรามในสิ่งที่ไม่ชอบ และพวกเขาคำรงไว้ซึ่งการละหมาดและจ่ายซะกาตและกักต้ออัลลอฮฺ ﷻ และเราะสูลของพระองค์ชนเหล่านี้แหละอัลลอฮฺ ﷻ จะทรงเอ็นดูเมตตาแก่พวกเขา แท้จริงอัลลอฮฺ ﷻ นั้นเป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ".

(อัตเตาบะฮฺ : 71)

ความหมายของอายะฮฺที่ว่า“บรรดามุอิมินชาย และบรรดามุอิมินหญิงนั้น บางส่วนของพวกเขาต่างเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วน” ก็คือ ต่างก็ให้การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน (Ibn Kathir , 1995 : 4/599)

ความหมายของอายะฮฺที่ว่า “บางส่วนของพวกเขาต่างเป็นผู้ช่วยเหลืออีกบางส่วน” ก็คือ หัวใจของพวกเขานั้นเป็นหนึ่งเดียวทั้งในความผูกพัน ความรัก และความอาทรต่อกัน (al-Qurtubiy, 1996 : 8/169) พระองค์ตรัสว่า :

(63 :)

ความว่า"และได้ทรงให้สนิทสนมระหว่างหัวใจของพวกเขา¹ หากเจ้าได้จ่ายสิ่งที่อยู่ในแผ่นดินทั้งหมด เจ้าก็ไม่สามารถให้สนิทสนมระหว่างหัวใจของพวกเขาได้ แต่ทว่าอัลลอฮฺ ﷻ นั้นได้ทรงให้สนิทสนมระหว่างพวกเขา และแท้จริงพระองค์นั้นคือผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ .

(อัลอันฟาล : 63)

¹ คือ ระหว่างหัวใจของผู้ศรัทธา

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า “และได้ทรงให้สนิทสนมระหว่างหัวใจของพวกเขา” คือ พระองค์ทรงได้หลอมหัวใจของพวกเขา จากที่ผ่านมาเคยเป็นศัตรู และ โกรธแค้นกัน พระองค์ ﷺ ทรงได้เปลี่ยนให้มีความรักและใกล้ชิดต่อกัน (al-Sabuniy , 1996 : 1/483)

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า “หากเจ้าได้จ่ายสิ่งที่อยู่ในแผ่นดินทั้งหมด เจ้าก็ไม่สามารถให้สนิทสนมระหว่างหัวใจของพวกเขาได้” คือ จากที่พวกเขาเคยเป็นศัตรูกัน โกรธแค้นกันมาก่อน ในยุคญาฮิลียะฮ์ ชาวอันศอร (ชาวเมืองมะดีนะฮ์) ในระหว่างชาวอันศอรด้วยกัน พวกเขา มีการสู้รบ ออกศึก ทำสงครามกันอย่างมากมายระหว่างเผ่า เอาส์ และ ก้อฮรอญ และทุกอย่างก็ดำเนินไปในทิศทางที่เลวร้ายขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งพระองค์ ﷺ ได้ทรงเชื่อมสัมพันธ์พวกเขาทั้งสองเผ่า (จากการสู้รบ) ด้วยแสงแห่งอิสลาม (Ibn Kathir , 1995 : 4/526) พระองค์ตรัสว่า :

(103 :)

ความว่า “และพวกเจ้าจงยึดสายเชือก¹ ของอัลลอฮ์ ﷻ โดยพร้อมกันทั้งหมดและจงอย่าแตกแยกกัน² และจงรำลึกถึงความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ ที่มีแก่พวกเจ้าขณะที่พวกเจ้าเป็นศัตรูกัน³ แล้วพระองค์ได้ทรงให้สนิทสนมกันระหว่างหัวใจของพวกเจ้า แล้วพวกเจ้าก็กลายเป็นพี่น้องกันด้วยความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ และพวกเจ้าเคยปรากฏอยู่บนปากหุลุมแห่งไฟนรก⁴ แล้วพระองค์ก็ทรงช่วยพวกเจ้าให้พ้นจากปากหุลุมแห่งนรกนั้น ในทำนองนั้นแหละอัลลอฮ์ ﷻ จะทรงแจกแจงแก่พวกเจ้าซึ่งบรรดาอายะฮ์ของพระองค์ เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับแนวทางอันถูกต้อง” .

(อาลิอิมรอน : 103)

¹ หมายถึง ศาสนาของอัลลอฮ์ ﷻ

² หมายถึง แยกแยกกันในการยึดถือสายเชือก (ศาสนา) ของอัลลอฮ์ ﷻ โดยที่กลุ่มหนึ่งยึดถือโดยเคร่งครัด อีกหลายกลุ่มยึดถือบ้างไม่ยึดถือบ้าง เป็นต้น

³ หมายถึง พวกเอาฮ์ และพวกก้อฮรอญ์แห่งนครมะดีนะฮ์

⁴ คือ การที่พวกเขาเคยใช้ชีวิตตามความใคร่ของตน และให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮ์ ﷻ ตลอดจนทำการสู้รบกันนั้น ประหนึ่งว่าพวกเขากำลังอยู่บนปากหุลุมแห่งนรกซึ่งใกล้จะตกอยู่แล้ว

ความหมายของอายะฮ์ที่ว่า “และจงรำลึกถึงความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ ที่มีแก่พวกเจ้าขณะที่พวกเจ้าเป็นศัตรูกัน¹ แล้วพระองค์ได้ทรงให้สนิทสนมกันระหว่างหัวใจของพวกเจ้า แล้วพวกเจ้าก็กลายเป็นพี่น้องกันด้วยความเมตตาของอัลลอฮ์ ﷻ และพวกเจ้าเคยปรากฏอยู่บนปากหลุมแห่งไฟนรก² แล้วพระองค์ก็ทรงช่วยพวกเจ้าให้พ้นจากปากหลุมแห่งนรกนั้น ในทำนองนั้นแหละอัลลอฮ์ ﷻ จะทรงแจกแจงแก่พวกเจ้าซึ่งบรรดาอายะฮ์ของพระองค์ เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับแนวทางอันถูกต้อง” พระองค์ทรงได้บอกกล่าวถึงเหตุการณ์ของเผ่าเอาส์และคอซรอญ์ เนื่องจากทั้งสองเผ่านี้ในอดีตที่ผ่านมา ต่างก็มีการทำสงครามกันนับครั้งไม่ถ้วน เป็นศัตรูซึ่งกันและกัน มีการคับแค้นใจ คิดมุ่งร้าย ผูกพยาบาท ด้วยสาเหตุดังกล่าวทำให้ทั้งสองเผ่าต่างทำสงครามซึ่งกันละกันเป็นเวลานาน แต่เมื่อพระองค์ได้ทรงส่งอิสลามมาแก่พวกเขา พวกเขาต่างก็รับอิสลามด้วยกัน และท้ายที่สุด พวกเขาก็เป็นพี่น้องกัน มีความรักใคร่กันด้วยสิ่งทีอนุมนัตโดยพระองค์ ﷻ มีการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกันเพื่อพระองค์ ﷻ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันบนความดีงามและการยำเกรง (Ibn Kathir , 1995 : 2/610)

1.2.2 อัลหะดีษ

1.2.2.1 การเป็นแบบอย่างอันดีงามแก่มนุษยชาติทั้งมวล ดังที่ท่านเราะฮ์ลุส ﷺ ได้ดำรัสไว้ว่า :

(( ))

(8595 : 1978 ,)

ความว่า “แท้จริงแล้ว ฉันถูกกำเนิดมาเพื่อขัดเกลาซึ่งจริยธรรมอันดีงามแก่มนุษยย์”

(Ahmad , 1978 : 8595)

¹ หมายถึง พวกเอาฮ์ และพวกคอซรอญ์แห่งนครมะดีนะฮ์

² คือ การที่พวกเจ้าเคยใช้ชีวิตตามความใคร่ของตน และให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮ์ ﷻ ตลอดจนทำการสู้รบกันนั้น ประหนึ่งว่าพวกเจ้ากำลังอยู่บนปากหลุมแห่งนรกซึ่งใกล้จะตกอยู่แล้ว

มนุษย์ด้วยกันและท่านเราะฮูต رضي الله عنه จะไม่ทำการแก้แค้นใคร ที่ทำให้ท่าน บาดเจ็บเป็นการส่วนตัว เว้นเสียแต่ว่าพวกเขาฝ่าฝืนขอบเขตที่อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงกำหนดไว้และท่านจะลงโทษคนนั้นเพื่ออัลลอฮ์ ﷻ”.

(al-Shaikhan)¹

1.2.2.4 ทรงสอนให้ทำดีต่อเพื่อนบ้าน แยก และพูดแต่ในสิ่งที่ดี ดังที่ท่านเราะฮูต رضي الله عنه ได้ คำรัสไว้ว่า :

)) رضي الله عنه : رضي الله عنه
'
'
((
2 ( )

ความว่า“จากท่าน Abu Hurairah رضي الله عنه กล่าวว่า จากท่านเราะฮูต رضي الله عنه กล่าวว่า “ผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และวันอาคิเราะฮ์ ดังนั้นเขาจงอย่าสร้าง ความยุ่งยากให้กับเพื่อนบ้านของเขา ผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และวัน อาคิเราะฮ์ ดังนั้นเขาจงให้เกียรติต่อแขกของเขา ผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ และวันอาคิเราะฮ์ ดังนั้นเขาจงพูดแต่ในสิ่งที่ดีงาม หรือ ไม่ก็เงียบ”.

(Muttafaq ‘Alai)

1.2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2.2.1 มุฮัมมัด อัลฏอฮิร เป็นอะชูร (Muhammad al-Tohir bin ‘Ashur)³ ได้เขียน หนังสืออรรถาธิบายอัลกุรอานชื่อ Tafsir al-Tahrir wa al-Tanwir ผู้แต่งหนังสือเน้นหนักไปที่หลัก ภาษาอาหรับ เพราะการเข้าใจในหลักภาษาอาหรับ ก็เป็นส่วนหนึ่งจากการทำความเข้าใจอัลกุรอาน ให้มีความแตกฉานมากยิ่งขึ้น ยิ่งเรามีความลึกซึ้ง หรือเชี่ยวชาญในด้านหลักภาษาอาหรับมาก เท่าไหร่การตีความอัลกุรอานก็ยิ่งเพิ่มอรรถาธิบายในเนื้อหามากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอัลกุรอาน

¹ อัลบุคอรี, 1996 : 3296 ; มุสลิม , 1998 : 4294

² อัลบุคอรี, 1996 : 5559 ; มุสลิม , 1998 : 68

³ อิบนะอะชูร มีชื่อเต็มว่า มุฮัมมัด อัคคอเฮร เป็นอะชูร เป็นนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาอรรถาธิบายอัลกุรอาน (ดัจีร)

นั่นเป็นคัมภีร์ที่มีความล้ำสมัยอยู่ในตัวของมันเองอยู่แล้ว การตีความของอายะฮฺบางอายะฮฺ จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องใช้ผู้ที่เชี่ยวชาญในด้านหลักภาษาอาหรับเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อตีความให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของสังคม ความละเอียดอ่อนของภาษาที่มีส่วนที่สำคัญ ในการที่จะสร้างความเข้าใจของผู้อ่านให้ลึกซึ้ง และเกิดจิตสำนึกในการที่จะปฏิบัติตามคำสั่งสอนได้มากยิ่งขึ้น .

1.2.2.2 อัลหุสัยนุ เป็นมีสอูด อัลบะเกาะวียฺ (al-Husain bin Mas'ud al-Baghawi)¹ ได้เขียนหนังสืออรรถาธิบายอัลกุรอานชื่อ Ma'alim al-Tanzil. (Tafsir al-Baghawi) ผู้เขียนจะเน้นหนักไปทางสาเหตุของการประทานอายะฮฺแต่ละอายะฮฺว่า มีที่มา ที่ไปอย่างไร อะไรคือเงื่อนไขของการประทานอายะฮฺ เพราะหากพิจารณาให้ละเอียดถึงอายะฮฺแต่ละอายะฮฺของอัลกุรอานที่ถูกประทานลงมา แน่นอน ย่อมมีเหตุจูงใจ หรือสาเหตุบางสาเหตุเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้อายะฮฺนั้น ๆ สามารถที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงนั้นได้ทันทั่วทั้ง และเพื่อเป็นการทำความเข้าใจถึงความหมายที่แท้จริงของอายะฮฺแต่ละอายะฮฺ ยังมีความจำเป็นอย่างมากในการที่จะทำความเข้าใจถึงที่มาของอายะฮฺนั้น ๆ ให้ชัดเจนและละเอียด ความหมายต่าง ๆ ที่สื่อออกมาที่ตรงตามประเด็น และเป้าหมายที่แท้จริงของอายะฮฺด้วยเช่นกัน .

1.2.2.3 อับบักกร เป็น อัลอับบี (Abubakr bin al-'Arabi)² ได้เขียนหนังสืออรรถาธิบาย อัลกุรอาน Ahkam al-Qur'an .พิมพ์ที่ Bairut โรงพิมพ์ Dar al-Kutub al-'Ilmiyyat เป็นหนังสืออรรถาธิบายกุรอานที่แนวคิดผู้เขียนพยายามสื่อ หรืออธิบายอายะฮฺกุรอานแล้วนำไปโยงไปถึงแนวทางแห่งการปฏิบัติจริง โดยการนำเอาอายะฮฺแต่ละอายะฮฺมาตีความในเชิงบทบัญญัติ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติ หรือง่ายต่อการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างเช่นอายะฮฺที่เกี่ยวกับบทลงโทษของผู้ที่ละเมิดคำสั่งของอัลลอฮฺ ว่ามีบทลงโทษอย่างไร เมื่อไหร่ ที่ไหน มีหลักฐานอะไร มาสนับสนุน ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น .

ยังมีเอกสารที่เกี่ยวข้องอีกมากมาย ที่อธิบายถึงความหมายของอัลกุรอานที่แตกต่างออกไปมีที่เขียนในแนวเชิงความคิดเห็น มีที่เขียนในแนวอธิบายโดยการใช้อรรถาธิบายของท่านเราะฮูลอูฮฺ อธิบาย และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความถนัดของผู้เขียนแต่ละท่าน แต่ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างมา 3 ท่าน ที่ได้กล่าวมาแล้ว เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา วิจัย และค้นคว้าต่อไป .

¹ อัลบะเกาะวียฺ มีชื่อจริงว่า มุฮัมมัด อัลหุสัยนุ เป็นมีสอูด อัลบะเกาะวียฺ เป็นนักปราชญ์ที่มีความเชี่ยวชาญทางวิชาคัมภีร์ เสียชีวิตในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 516

² อิบนุ อัลอับบีมีชื่อจริงว่า อับบักกร มุฮัมมัด เป็นอับดุลลอฮฺ ฐักกันนามของ อิบนุ อัลอับบี เป็นนักปราชญ์สายคัฟิร เกิดเมื่อปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 468 เสียชีวิตในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 543

1.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เท่าที่ผู้วิจัยทราบยังไม่มีใครทำการวิจัยในเรื่องดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ต่อไปนี้

- 1.3.1 เพื่อศึกษาความเป็นมาของสุเราะฮ์อัลหุญร็อต
- 1.3.2 เพื่อศึกษาความหมาย และความสำคัญของหลักจริยธรรมในสุเราะฮ์อัลหุญร็อต
- 1.3.3 เพื่อศึกษาวิเคราะห์หลักจริยธรรมในสุเราะฮ์อัลหุญร็อต

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

- 1.4.1 ได้ทราบถึงความเป็นมาของสุเราะฮ์อัลหุญร็อต
- 1.4.2 ได้ทราบถึงความหมายและความสำคัญของหลักจริยธรรมในสุเราะฮ์อัลหุญร็อต
- 1.4.3 ได้ทราบถึงรายละเอียดของหลักจริยธรรมในสุเราะฮ์อัลหุญร็อต

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์หลักจริยธรรมในสุเราะฮ์อัลหุญร็อต โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัยเอาไว้ดังนี้

- 1.5.1 ศึกษาวิเคราะห์เฉพาะคุณลักษณะจริยธรรมในสุเราะฮ์อัลหุญร็อตเท่านั้น
- 1.5.2 ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของคุณลักษณะทั้งหมด จากหนังสืออธิบายอัลกุรอาน (ตัฟซีร์) ที่เขียนโดยนักวิชาการหรือนักปราชญ์มุสลิม และหนังสือวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับอิสลามศึกษา ที่ผู้วิจัยสามารถสืบค้นมาได้

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้

- 1.6.1 ในการแปลความหมายอายะฮ์อัลกุรอานเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยใช้คัมภีร์อัลกุรอานพร้อมความหมาย ของสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย พิมพ์โดยศูนย์กษัตริย์พะฮัดเพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน แห่งนครมะดีนะฮ์ ฮ.ศ. 1419
- 1.6.2 การปริวรรตอักษรอาหรับ-ไทยนั้น ผู้วิจัยใช้หลักการปริวรรตอักษร อาหรับ-ไทย ของ วอศ. มอ. 2546
- 1.6.3 การอ้างอิงตัวบทอัลกุรอาน ผู้วิจัยอ้างอิงสุเราะฮ์และอายะฮ์ไว้ด้านหลังของทุกตัวบทในเนื้อหา และหากอายะฮ์ใดที่ผู้วิจัยนำมาเพียงส่วนหนึ่งของอายะฮ์ ผู้วิจัยจะเขียนบอกไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นส่วนหนึ่งของอายะฮ์
- 1.6.4 การอ้างอิงแหล่งที่มาของหะดีษ หากเป็นหะดีษที่รายงานโดย al-Bukhariy และ Muslim ผู้วิจัยจะอ้างโดยการระบุปีที่พิมพ์หมายเลขหะดีษไว้ด้านหลังหะดีษ เพราะหะดีษที่รายงานโดย al-Bukhariy และ Muslim บรรดานักวิชาการหะดีษต่างเห็นพ้องต้องกันว่าเป็นหะดีษที่เสาะหะเยาะอยู่แล้ว แต่หากเป็นหะดีษที่รายงานโดยอิมามอื่นที่มีชื่อ al-Bukhariy และ Muslim ผู้วิจัยจะอ้างแหล่งที่มาอย่างละเอียด พร้อมคำพูดของบรรดาอุลามาฮ์ (ปราชญ์) หะดีษอื่น ๆ ที่เชื่อถือได้
- 1.6.5 การนำเสนอคุณลักษณะจริยธรรม ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นข้อๆ โดยยึดตามลำดับของอายะฮ์
- 1.6.6 ในการอ้างอิงชื่อนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ ผู้วิจัยจะเขียนชื่อที่เป็นที่รู้จักกันในหมู่นักวิชาการเท่านั้น เช่น Muḥammad bin ‘Alī bin Muḥammad al-Shaukaniy จะใช้นามว่า al-Shaukaniy หรือ Jamal al-Dīn ‘Abd al-Raḥmān bin Abibakr al-Suyūṭiy ก็จะใช้นามว่า al-Suyūṭiy เป็นต้น
- 1.6.7 ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร งานวิจัย หนังสือหรือตำราต่าง ๆ ที่มีชื่ออัลกุรอานและอัลหะดีษ ผู้วิจัยจะอ้างถึงด้วยวิธีการเขียนแบบนาม - ปี โดยมีชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และเลขหน้าที่ใช้อ้างอิงในเครื่องหมายวงเล็บ ซึ่งจะใช้ปีพุทธศักราชสำหรับหนังสือภาษาไทยและปีคริสต์ศักราชสำหรับหนังสือต่างประเทศ

และถ้าหากผู้วิจัยเห็นว่ามีความสำคัญควรอ้างอิงเพิ่มเติม ผู้วิจัยจะเขียนไว้ที่
เชิงอรรถ

- 1.6.8 การอ้างอิงในเชิงอรรถ ผู้วิจัยจะระบุชื่อหนังสือ ผู้แต่ง และเลขหน้าเป็น
ภาษาไทย
- 1.6.9 การนำเสนอหนังสืออ้างอิงประเภทตีพิมพ์หรือบรรณานุกรมฉบับนั้น
ผู้วิจัยจะบอกถึงปีที่เกิด ปีที่เสียชีวิต และประวัติย่อ ๆ ของผู้เขียนด้วย
- 1.6.10 การแนะนำประวัติบุคคล ในงานวิจัยจะบอกเฉพาะผู้ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับ
สาขาวิชาอุตสาหกรรมทั้งโดยตรงและทางอ้อม
- 1.6.11 การแปลคำรณหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นภาษาต่างประเทศเป็น
ภาษาไทย ผู้วิจัยจะแปลความหมายโดยภาพรวมและจะพยายามรักษา
ความหมายของข้อความเดิมเอาไว้ให้มากที่สุด
- 1.6.12 การอธิบายศัพท์ที่เห็นว่าสำคัญหรือค่อนข้างยาก ซึ่งถูกกล่าวไว้ในกรวิจัย
ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะอธิบายไว้ที่เชิงอรรถ
- 1.6.13 หากเป็นคำของอัลลอฮฺ ﷻ จะใช้คำว่า คริส
- 1.6.14 หากเป็นคำของท่านเราะสูลหรืออนบิมุฮัมมัด ﷺ จะใช้คำว่า คำรัส

1.7 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ดังนี้ :

1. ﷻ อ่านว่า “ญิลลา ญะลาลุฮฺ” เป็นคำสรรเสริญต่ออัลลอฮฺ ﷻ แปลว่า
“อัลลอฮฺผู้ทรงสูงส่ง” .
2. ﷺ อ่านว่า “ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะลัลลัม” เป็นคำสรรเสริญ และคุอาอ์แต่
ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ แปลว่า “ขออัลลอฮฺ ﷻ ทรงสุคดีและให้ความสันติ
แก่ท่าน”.
3. ﷺ อ่านว่า “เราะฎียัลลอฮุอันฮฺ” เป็นคำขอคุอาอ์แต่เศาะหาบะฮฺ แปลว่า
“ขอให้อัลลอฮฺ ﷻ ทรงพอพระทัยต่อท่าน”
3. วงเล็บปีกกาจะใช้สำหรับอายุอะฮฺลุลกุรอาน
5. (( )) วงเล็บคู่จะใช้สำหรับตัวบทอัลหะดีษ

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

อัลกุรอาน คือ คำพูดของอัลลอฮ์ ﷻ ที่ถูกประทานให้กับท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งบันทึกไว้ในคัมภีร์ อายะฮ์ส่วนใหญ่ถูกประทานลงมาในนครมักกะฮ์และบริเวณรอบ ๆ เมืองมักกะฮ์ และอีกส่วนหนึ่งที่นครมะดีนะฮ์ มีบทหรือสุเราะฮ์ทั้งหมด 114 สุเราะฮ์ด้วยกัน แบ่งออกเป็น 30 ส่วน เริ่มมีการรวบรวมเมื่อสมัยของเคาะลีฟะฮ์ Abu Bakr¹ หลังจากที่กระจัดกระจายอยู่ในหมู่เศาะหาบะฮ์ ต่อมาในสมัยของเคาะลีฟะฮ์ ‘Uthman² ก็ได้มีการรวบรวมใหม่อีกครั้งหนึ่งเป็นเล่มเดียว และได้ทำการแพร่กระจาย ขยายไปยังดินแดนอิสลามในส่วนอื่น ๆ อีกเช่นกัน (Jama‘ah min kibar al-Lughawiyin al-‘Arab , 1988 :975) เป็นธรรมเนียม รวมทั้งเป็นหลักคำสอนสูงสุดของมุสลิมทุก ๆ คน เป็นคัมภีร์ที่พระองค์ ﷻ ทรงคุ้มครองและรักษาไม่ให้มีการตัดทอนและต่อเติม จนถึงวันสิ้นโลก.

อัลหะดีษ หมายถึง สิ่งที่เป็นผล หรือเป็นร่องรอยมาจากท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ จากคำพูด หรือการกระทำ หรือการรายงาน หรือคุณลักษณะของจริยธรรม หรือคุณลักษณะของการสรรสร้าง หรือชีวประวัติ ถึงแม้ว่า (สิ่งเหล่านี้) จะเกิดขึ้นก่อนที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ จะถูกแต่งตั้งเป็นเราะฮ์ลุล หรือหลังจากที่ท่านถูกแต่งตั้งเป็นเราะฮ์ลุลแล้ว (Muhammad al-Sisi , 1994 : 9) หรือในอีกความหมายหนึ่งก็คือ คำพูด การกระทำ หรือการยอมรับที่มาจากท่านเราะฮ์ลุล ﷺ (Jama‘ah min kibar al-Lughawiyin al-‘Arab , 1988 :296)

เราะฮ์ลุล หมายถึง ผู้ที่ได้รับการเลือกสรรจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ให้เป็นผู้ที่รับคำสอนจากพระองค์มาถือปฏิบัติตน และนำไปเผยแผ่แก่ผู้อื่น (Jama‘ah min kibar al-Lughawiyin al-‘Arab , 1988 :296)

สุเราะฮ์ โดยทางภาษาหมายถึง แถว หรือที่กั้น ในภาษาทางวิชาการคือ การแบ่งตัวบทกุรอานออกเป็นตอน ๆ กล่าวคือเป็นบทหรือเป็นส่วน โดยแยกจากตัวบทที่อยู่ก่อนหน้าและ

¹ อะบูบักรมีชื่อเต็มว่า อัลคุดลลอฮ์ เป็นอูษมาน เป็นอามีร์ เป็นอัมเร็น เป็นกะอับ เป็นสะอูด ท่านเกิดหลังจากปีช้าง (คือ ปีที่ท่านเราะฮ์ลุลﷺประสูติ) 2 ปี 6 เดือน เป็นสหายที่ท่านเราะฮ์ลุลﷺสนิทมากที่สุดก่อนที่ท่านเราะฮ์ลุลﷺจะถูกแต่งตั้งเป็นศาสนทูต เมื่อท่านเราะฮ์ลุลﷺถูกแต่งตั้งเป็นศาสนทูตท่านก็เป็นคนแรกที่เข้ารับอิสลาม เป็นคนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับท่านเราะฮ์ลุลﷺทั้งก่อนและหลังการถูกแต่งตั้งเป็นศาสนทูต เข้าร่วมสงครามพร้อมกับท่านเราะฮ์ลุลﷺทุกครั้งที่มีสงคราม เป็นผู้ถือธงอิสลามในวันสงครามตะบู๊ก เป็นผู้นำฮัจญ์ในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 9 ถูกแต่งตั้งเป็นเคาะลีฟะฮ์ (ผู้นำอิสลามหลังจากท่านเราะฮ์ลุลﷺเสด็จชีวิต) คนแรกของโลกอิสลามด้วยความเห็นชอบของประชาชาติมุสลิมอย่างมากมาย เป็นผู้ที่ท่านเราะฮ์ลุลﷺทรงรักมากที่สุดและทรงขนานนามให้ว่า อัศคีดีค (ผู้ที่มีความซัจจริง) .

² อูษมานมีชื่อเต็มว่า อูษมาน เป็นอัฟฟาน เป็นอะบีอัลอาศ อัลกุรซีย์ อัลอุมายีย์ เกิดหลังจากปีช้าง 6 ปี เป็นหนึ่งจากกลุ่มชนกลุ่มแรกที่เข้ารับอิสลามด้วยการชักชวนของท่านอะบูบักร อัศคีดีค เป็นเคาะลีฟะฮ์คนที่ 3 ของโลกอิสลาม ท่านเสด็จชีวิตในปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 35 ด้วยการถูกลอบสังหารจากศัตรูอิสลาม

ตามหลังกัน (Ahmad Fon Denfer , 2541 : 84) สุเราะฮ์ต่าง ๆ ในอัลกุรอานมีทั้งสิ้น 114 สุเราะฮ์ สุเราะฮ์อัลหุญร็อตนั้น เป็นสุเราะฮ์ลำดับที่ 49 จาก 114 สุเราะฮ์ จุดเด่นของสุเราะฮ์นี้ก็คือ เป็นสุเราะฮ์ที่ว่าด้วยเรื่องของจริยธรรมเกือบทั้งสุเราะฮ์ จนนักวิชาการตัฟซีรบางท่านให้ชื่อสุเราะฮ์นี้อีกชื่อหนึ่งว่า “สุเราะฮ์ จริยธรรม” .

อายะฮ์ หมายถึง สัญญาณในภาษาทางวิชาการหมายถึงการแบ่งข้อความอัลกุรอานอย่างสั้นที่สุด กล่าวคือ เป็นวลีหรือประโยค กุรอานเป็นทางนำจากอัลลอฮ์ ﷻ มายังมนุษยชาติ ดังนั้นจึงไม่เป็นการแปลกเลยที่จะพบว่าการแบ่งส่วนที่สั้นที่สุดของอายะฮ์จึงถูกเรียกว่า สัญญาณทางนำ (Ahmad Fon Denfer , 2541 : 84) หรือในอีกความหมายหนึ่งก็คือ ข้อความ หรือกลุ่มคำส่วนหนึ่งจากคัมภีร์อัลกุรอาน มีทั้งที่ (เป็นข้อความ) ติดต่อกัน และ (ข้อความ) ไม่ติดต่อกัน ที่รวมกลมกลืนอยู่ในสุเราะฮ์ของคัมภีร์อัลกุรอาน (Abd al-Mun'im Kharibah , 1998 : 59)

อัลหุญร็อต เป็นคำพหูพจน์ มาจากเอกพจน์ คำว่า หุญรอสฺ ( ) แปลว่า ห้อง ซึ่งรวมไปถึงบ้านที่มีห้องต่าง ๆ เช่น ห้องนอน ห้องรับแขก และห้องรับประทานอาหาร (Jama'ah min kibar al-Lughawiyin al-'Arab , 1988 :293) แต่ความหมายในที่นี้หมายถึงชื่อสุเราะฮ์ ๆ หนึ่ง ของอัลกุรอาน และเป็นสุเราะฮ์ที่ว่าด้วยเรื่องห้องหับต่าง ๆ ของเหล่าบรรดาภรรยาท่านเราะฮ์สูล ﷺ ที่อยู่ติดกับมัสยิดของท่านเราะฮ์สูล ﷺ ณ นครมะดีนะฮ์

ตัฟซีร แปลว่า การอธิบาย การขยายความ หรือการตีความ ในภาษาทางวิชาการ คำว่า ตัฟซีร ถูกใช้สำหรับ การอธิบาย การตีความและการให้รายละเอียดเกี่ยวกับอายะฮ์กุรอาน อันประกอบด้วยการศึกษาความรู้ทุกวิถีทางที่จะช่วยให้เข้าใจกุรอาน ได้อย่างถูกต้องและสร้างความกระจ่างให้แก่ฝ่ายกฎหมาย (Ahmad Fon Denfer , 2541 : 162)

มักกะฮ์ หมายถึงอายะฮ์ต่าง ๆ ของอัลกุรอานที่ถูกประทานลงมาในช่วงที่ท่านเราะฮ์สูล ﷺ ยังอยู่ในนครมักกะฮ์ ยังไม่ได้อพยพไปยังนครมะดีนะฮ์ ถึงแม้ว่าบางอายะฮ์อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ได้ประทานลงมาที่นครมักกะฮ์ก็ตาม ช่วงเวลาแห่งการประทานกุรอานในมักกะฮ์ใช้เวลาประมาณ 13 ปี นับตั้งแต่กุรอานเริ่มถูกประทานลงมาเป็นครั้งแรกไปจนถึงการฮิจเราะฮ์ (อพยพ) ช่วงเวลานี้ เป็นช่วงเวลาสำคัญของท่านเราะฮ์สูล ﷺ ในการเรียกร้องเชิญชวนผู้คนมาสู่อิสลาม เนื้อหาการเรียกร้องในช่วงนี้ส่วนมากจะเน้นหนักไปทางการศรัทธาในอัลลอฮ์ ﷻ ศรัทธาในเอกภาพของอัลลอฮ์ ﷻ และการฟื้นคืนชีพของมนุษย์ในวันสิ้นโลก เป็นต้น

มะดานียะฮ์ หมายถึง อายะฮ์ต่าง ๆ ของอัลกุรอานที่ถูกประทานลงหลังจากที่ท่านเราะฮ์สูล ﷻ อพยพไปยังนครมะดีนะฮ์ ถึงแม้ว่าบางอายะฮ์จะถูกประทานลงมาในช่วงที่ท่านเราะฮ์สูล ﷻ กลับไปยังนครมักกะฮ์แล้วก็ตาม...ช่วงเวลาในนครมะดีนะฮ์ ระยะเวลาประมาณ 10 ปี นับตั้งแต่การอพยพไปจนถึงการสิ้นชีวิตของท่านเราะฮ์สูล ﷻ (Ahmad Fon Denfer , 2541 : 114) เนื้อหาส่วน

ใหญ่ของอายะฮ์ในช่วงนี้ จะเน้นหนักไปทางการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบัญญัติต่าง ๆ ของอิสลาม เช่น การละหมาด การบริจาคซะกาต การถือศีลอด การประกอบพิธีฮัจญ์ และอื่น ๆ เป็นต้น

อ็ชชะยคอน คือ หะดีษที่รายงานโดย al-Bukhariy และ Muslim ที่มีจำนวนใกล้เคียงกัน

มุตตะพะกุน อาลัยฮุ คือ หะดีษที่รายงานโดย al-Bukhariy และ Muslim ที่มีจำนวนเดียวกัน

เศาะหาบะฮุ คือ ผู้ที่ถูกขนานนามโดยท่านเราะฮ์สูล ﷺ ศรัทธาในท่านเราะฮ์สูล ﷺ และเสียชีวิตในศาสนาอิสลาม (เศาะหาบะฮุ มีทั้งที่เป็นชาวมุฮัมมัดรีน และชาวอันศอร) (Jama'ah min kibar al-Lughawiyin al-'Arab , 1988 :293)

1.9 วิธีดำเนินการวิจัย

1.9.1 รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยในเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Discriptive Research)

1.9.2 แหล่งข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเอกสาร (Documentary Research) จากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ 2 แหล่งคือ

1.9.2.1 เอกสารปฐมภูมิ (Primary Sources)

- 1) คัมภีร์อัลกุรอาน และอายะฮ์ต่าง ๆ ที่ระบุเกี่ยวกับจริยธรรม
- 2) หนังสือหะดีษต่าง ๆ ที่ระบุตัวบทหะดีษเกี่ยวกับคุณลักษณะจริยธรรม

1.9.2.2 เอกสารทุติยภูมิ (Secondary Sources)

- 1) หนังสืออรรถาธิบาย (ตัฟซีร์) อัลกุรอานที่อธิบาย หรือขยายความอายะฮ์อัลกุรอานในสูเราะฮ์อัลหุญร็อต หรืออายะฮ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ มลายู หรือภาษาไทย
- 2) หนังสือหะดีษต่าง ๆ ที่อธิบายเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์หลักจริยธรรม ในสูเราะฮ์อัลหุญร็อต

- 3) เอกสารต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์หลักจริยธรรมในสุเราะฮ์อัลหุญร็อต
- 4) หนังสือ หรือเอกสารต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวประวัติ ของนักอรรถาธิบายอัลกุรอาน (ตัฟซีร์)
- 5) หนังสือ หรือเอกสารต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชีวประวัติของผู้เล่าหะดีษและผู้รายงานหะดีษ
- 6) หนังสือหรือเอกสารทั่ว ๆ ไป ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์หลักจริยธรรมในสุเราะฮ์อัลหุญร็อต ทั้งที่เป็นภาษาอาหรับ ภาษามลายู หรือภาษาไทย

1.9.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์และแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1.9.3.1 รวบรวมหนังสือ ตำราและเอกสารต่าง ๆ ของนักนักปราชญ์ในอดีตและปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิเคราะห์จริยธรรมในสุเราะฮ์ อัลหุญร็อต
- 1.9.3.2 รวบรวมหนังสือ ตำราและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติของนักอรรถาธิบายอัลกุรอานหรือผู้รายงานหะดีษที่เกี่ยวข้อง
- 1.9.3.3 รวบรวมทัศนะต่าง ๆ ของบรรดาอุลามะฮ์ (นักปราชญ์) ที่ได้อธิบายอายะฮ์เกี่ยวกับหลักจริยธรรมในสุเราะฮ์อัลหุญร็อต
- 1.9.3.4 รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อที่ละขั้นตอนตามที่ได้เขียนไว้ในสารบัญ

1.9.4 การจัดทำข้อมูล

เพื่อศึกษาอัลกุรอานและหะดีษ ตลอดจนทัศนะอุลามะฮ์ (นักปราชญ์) แล้วได้แยกข้อมูลต่าง ๆ ออกเป็นหมวด ๆ ตามหลักจริยธรรมที่กล่าวไว้ในสุเราะฮ์อัลหุญร็อต ได้แก่

- 1.9.4.1 การไม่ล้าหน้าอัลลอฮ์ ﷻ และเราะฮ์ฮ์ ﷻ ในกิจการงานต่าง ๆ
- 1.9.4.2 การไม่พูดเสียงดังกินเสียงของท่านเราะฮ์ฮ์ ﷻ
- 1.9.4.3 การไม่ส่งเสียงรบกวนท่านเราะฮ์ฮ์ ﷻ ในเวลาที่ไม่เหมาะสม

- 1.9.4.4 การไม่หลงเชื่อฟังข่าวจากคนที่กระทำบาป
- 1.9.4.5 การเชื่อฟังต่อท่านเราะสูล ﷺ และรักในความศรัทธา
- 1.9.4.6 การไม่ทะเลาะวิวาทซึ่งกันและกันในหมู่ผู้ศรัทธา
- 1.9.4.7 การไม่เยาะเย้ยกลุ่มชนอื่น และเรียกขานกันด้วยฉายาที่เจ้าตัวไม่ชอบ
- 1.9.4.8 การไม่สงสัยผู้อื่นในทางที่ไม่ดี การไม่สอดแนม และการไม่นินทาซึ่งกันและกัน
- 1.9.4.9 การสร้างความรู้จักกันในหมู่มวลมนุษย์ด้วยกัน
- 1.9.4.10 การเสียสละในหนทางของอัลลอฮ์ การมีสติจะในคำพูดและการกระทำ

1.9.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับอัลกุรอาน ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ภายในและภายนอกโดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้ .

1.9.5.1 หลักการตีฟซีร

ผู้วิจัยจะใช้หลักการตีฟซีรบิลมะฮูร หมายถึง การอธิบายอัลกุรอานโดยการยึดเอาหลักฐานที่ชัดเจนที่สุดในการอธิบาย .

1.9.5.2 หลักการหะดีษ

ผู้วิจัยจะยึดหะดีษเศาะเหียะ¹และหะดีษหะสัน²เท่านั้นในการประกอบการอธิบาย เพื่อยืนยันในความถูกต้อง ส่วนหะดีษญะอียะ³นั้นจะใช้อ้างอิงเฉพาะบางกรณีเท่านั้น ในขณะที่หะดีษเมาฎู⁴นั้นจะไม่ใช้ในการอ้างอิงไม่ว่าในกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ถึงอย่างไรก็ตาม เมื่อมีการขัดแย้งกันระหว่างหะดีษด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านเนื้อหา หรือระดับของหะดีษ ผู้วิจัยจะยึดเอาหะดีษที่มีระดับเหนือกว่าเสมอ .

¹ หมายถึง หะดีษที่มีสายรายงานติดต่อกัน ผู้รายงานเป็นผู้มีคุณธรรม มีความจำดีเยี่ยม (จำด้วยใจ และจำด้วยการจดบันทึก) ตั้งแต่ผู้รายงานคนแรกจนถึงท่านเราะสูล ﷺ ไม่มีความบกพร่อง และขัดแย้งกับลักษณะของหะดีษที่มีความเชื่อถือได้มากกว่า

² สุนนีย์ กล่าวว่า ความหมายของหะดีษหะสันกับหะดีษเศาะเหียะนั้นเหมือนกันทุกอย่าง นอกจากในเรื่องของความจำเท่านั้นที่หะดีษหะสันจะดีกว่า

³ หมายถึง หะดีษที่ขาดเงื่อนไขประการหนึ่ง ประการใด หรือหลายประการอันเป็นที่ยอมรับจากชนิดของหะดีษเศาะเหียะและหะดีษหะสัน

⁴ หมายถึง คำพูดที่กล่าวอ้าง หรืออุตริขึ้นมา นอกเหนือจากคำกล่าวของท่านเราะสูล ﷺ

1.9.5.3 หลักการฟิสิกส์

ในการอธิบายอายุศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจะใช้หลักการฟิสิกส์ประกอบ การวิจัยด้วย

1.9.5.4 ทักษะนักวิชาการ (อุลามาฮะอู)

ทักษะของอุลามาฮะอูที่มีความเห็นตรงกัน หรือมีเพียงทักษะเดียว ผู้วิจัยจะถือว่าเป็น
ทักษะที่ถูกต้อง

ส่วนทักษะอุลามาฮะอูที่มีความเห็นขัดแย้งกัน ผู้วิจัยจะยึดทักษะที่มีหลักฐานชัดเจน
ที่สุดมายืนยัน

ในกรณีที่ทักษะต่างก็มีหลักฐานมายืนยัน ผู้วิจัยจะเลือกเอาทักษะที่เห็นว่ามีความ
เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสภาพการณ์ของอายุศาสตร์มากที่สุด .